

Scheldestromen

Strategie-
nota
2015-2019

Waterschap Scheldestromen

Zeeuws en betaalbaar

inhoud

Het klimaat verandert, de maatschappij verandert en de economie verandert. Waterschap Scheldestromen wil daarin een vaste en betrouwbare factor zijn. Als vanzelfsprekend voor droge voeten blijven zorgen, maar tegelijkertijd niet stil blijven staan. Scheldestromen is constant in ontwikkeling en is vernieuwend als het om oplossingen gaat. Daar is voldoende expertise voor in huis.

4

Waterkeringen

'Voor nuttig en fijn vertoeven'

10

Watersystemen

'Op peil en schoon'

20

Afvalwaterketen

'Afvalwater als energiebron'

26

Wegen

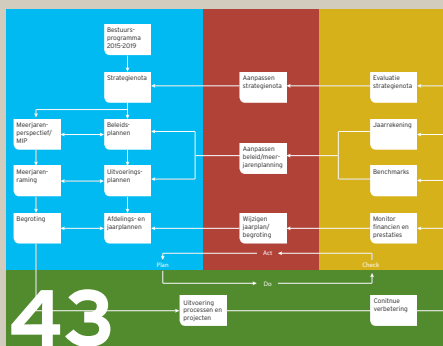
'Veilig en groen'

32

Optimale taakuitoefening en kosteneffectieve bedrijfsvoering

'Met toegevoegde waarde'

43

Managementproces

strategienota

2015 2019

Waterschap Scheldestromen

Colofon

Beeld: Rudy Visser

Tekst: waterschap

Reacties, vragen, suggesties?

Antwoordnummer 700

4330 WB Middelburg

(geen postzegel nodig)

info@scheldestromen.nl

088 2461000 (lokaal tarief)

www.scheldestromen.nl

Volg ons ook op:

facebook.com/scheldestromen

twitter.com/waterschap

instagram.com/

waterschap_scheldestromen

- Waterschap Scheldestromen beschermt het gebied van waterschap Scheldestromen tegen wateroverlast, beheert het oppervlaktewater, zuivert het afvalwater, beheert wegen en wegbeplanting en draagt actief bij aan de ruimtelijke invulling van het gebied waardoor burgers, bedrijven en andere gebruikers veilig en duurzaam kunnen wonen, werken en recreëren.
- Waterschap Scheldestromen is in de uitvoering van zijn taken betrouwbaar, vooruitstrevend, open en kosteneffectief.
- (uit Besturingsfilosofie waterschap Scheldestromen 15-04-2009)

Om deze missie te kunnen realiseren zijn de volgende strategische doelen geformuleerd:

1. Het beheersgebied is tegen wateroverlast door buitenwater beveiligd.
2. Het beheersgebied heeft schoon en voldoende (niet te veel en niet te weinig) oppervlaktewater.
3. Het beheersgebied heeft in goede staat verkerende en verkeersveilige wegen en fietspaden (inclusief wegbeplanting).
4. De taakuitoefening is optimaal en de dienstverlening adequaat.
5. De bedrijfsvoering kenmerkt zich door kosteneffectiviteit en een sturingsprincipe waaraan continue verbetering inherent is.

Zeeuws en betaalbaar

Scheldestromen wil een Zeeuws en een zelfstandig waterschap blijven. Om de bovengenoemde missie optimaal en betaalbaar uit te kunnen voeren, wordt innovatief en resultaatgericht gewerkt. Hierbij zijn onze competente en goed gekwalificeerde medewerkers van groot belang. Ook is samenwerking met Zeeuwse partners noodzakelijk, en het op termijn in beheer hebben van alle betreffende objecten, zoals waterkeringen, wegen en water. Deze bestuursperiode wordt een actieve start gemaakt met het verwerven van objecten en taakgebieden die het uitvoeren van de missie tegen de laagste maatschappelijke kosten nog beter mogelijk maken.

In de algemene vergadering van 2 juli 2015 is het bestuursprogramma vastgesteld. Het bestuursprogramma vormt het vertrekpunt voor het gehele managementproces van waterschap Scheldestromen. In deze strategienota worden de hoofdlijnen van het bestuursprogramma verder uitgewerkt, met een scope van vier jaar, de bestuursperiode. Deze hoofdlijnen worden vervolgens per kerntaak nader uitgewerkt in de beleidsplannen.

De vier kerntaken zijn:

1. Waterkeringen
2. Watersysteem
3. Afvalwaterketen
4. Wegen

Jaarlijks worden de strategienota en het financieel meerjarenperspectief geactualiseerd. De analyse van de resultaten en een actuele prognose van het financiële kader, vormen de basis voor de actualisatie. Hierbinnen is het heroverwegen van de ingezette koers o.b.v. de ontwikkelingen die zich voordoen de basis. Er is immers geen sprake van een statische wereld, maar van een dynamische waarbinnen allerlei ontwikkelingen mogelijk zijn. Insteek blijft uiteraard het behalen van de geformuleerde missie en de bijbehorende kerntaken binnen de wettelijke kaders, maar niet zonder in te spelen op zaken die anders of beter kunnen of moeten.

In de strategienota zijn prestatie-indicatoren genoemd, waarover de algemene vergadering drie keer per jaar wordt gerapporteerd, waarvan een maal bij de jaarrekening.

Het waterschap heeft als taak dat alle primaire en regionale waterkeringen die in beheer zijn bij waterschap Scheldestromen voldoen aan de daarvoor gestelde en nog nader te stellen normen. In de Waterwet worden de nieuwe normen vastgelegd waaraan de primaire waterkeringen moeten voldoen. De provincie Zeeland stelt de normen voor de regionale keringen vast.

Taken	Aanleg primaire waterkeringen	Aanleg regionale keringen	Onderhoud keringen	Openstellen onderhoudswegen in Zeeland langs Oosterschelde en Westerschelde	Dijkbewaking en calamiteitszorg
Prestaties	92% van de primaire waterkeringen conform de norm 2010	Dijken niet enkel als zeewering maar breder gebruik stimuleren. Onderzoek naar mogelijkheden, o.a. bouwen, recreatie, innovatie	Pro-actieve houding t.o.v. het te verrichten onderzoek ivm normstelling door provincie voor regionale keringen	Voldoen aan Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen (Min. I&M)	Werkwegen maximaal open (tenzij natuurwetgeving dat verbiedt): 231 km onderhoudsweg in 2019 opgesteld
	Implementatie nieuwe normering Waterveiligheid, uitvoeren toetsing vanaf 2017				
	Alle primaire waterkeringen in eigendom en beheer, o.a. Zandkreekdijk en Veerse Gatdam	Kustversterking koppelen aan verbeteren ruimtelijke inrichting/kwaliteit		Logische en sluitende fietsinfrastructuur van buiten/ naar binnendijks met een lengte van 300 lu	
		Doorontwikkeling Projectorganisatie Waterveiligheid			Het waterschap is toegerust voor zijn taak als crisis- en calamiteitsorganisatie en tevens crisispartner in de regio

Het waterschap toetst of de primaire keringen in zijn beheersgebied aan de wettelijke normen voldoen. Als een waterkering niet voldoet, worden de betreffende dijkvakken en kunstwerken aangemeld voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Vervolgens kan bij toekenning met de uitvoering van de maatregelen voor versterking worden gestart. Ook via het programma Herstel steenbekledingen Oosterschelde en Westerschelde, waarvan de uitvoering is ondergebracht bij het projectbureau Zeeweringen, worden versterkingsmaatregelen uitgevoerd. In 2015 worden de laatste werken van het projectbureau Zeeweringen uitgevoerd. Voor de waterberging Volkerak-Zoommeer worden maatregelen uitgevoerd in het kader van het programma Ruimte voor de Rivier. Middels maatregelen voor beheer en onderhoud worden de waterkeringen op het gewenste onderhoudsniveau gehouden.

Aantal dijkkringen	8
Lengte primaire waterkeringen	491 km
Lengte regionale waterkeringen	529 km
Aantal kunstwerken	363

Primaire keringen

92%

van de primaire waterkeringen conform de norm 2010

Momenteel voldoet 88% van de primaire waterkeringen aan de nu geldige norm (overschrijdingskans 1:4.000). Voor de overige 12% worden momenteel versterkingsmaatregelen uitgevoerd, zijn bestortingswerken vanuit het Rijk in voorbereiding of wordt ingezet op maatregelen voor verbetering van het (gras)beheer. In 2014 is het Deltaprogramma inclusief de Deltabeslissingen vastgesteld door de Tweede Kamer. Voor de waterveiligheid zijn hierin

besluiten opgenomen over een nieuwe normering voor de primaire waterkeringen. In deze bestuursperiode zal een transitie plaatsvinden van de vigerende normeringssystematiek (overschrijdingskans 1:4000) naar de nieuwe systematiek (overstromingsrisicobenadering). In de hierna vermelde tabel is tot en met 2016 het percentage van de primaire waterkeringen vermeld conform de norm 1:4000. Vanaf 2017 zal een andere tabel worden gehanteerd waarin het percentage wordt vermeld op basis van de nieuwe normeringssystematiek. Deze tabel kan nu nog niet worden gevuld omdat de toetsing op basis van de nieuwe normering nog moet plaatsvinden (start in 2017).

Percentage van de primaire waterkeringen conform de norm:							
Jaar	2014	2015	2016		2017	2018	2019
Norm 2010 (100% = 491 km)	88%	92%	93%	Nieuwe norm:			
Realisatie	88%						

Nieuwe normering

Implementatie **nieuwe normering Waterveiligheid, uitvoeren toetsing vanaf 2017**

In 2017, wanneer het wettelijk toetsinstrumentarium is vastgesteld, zal de nieuwe veiligheidsnormering (overstromingskansen), dan verankerd in de Waterwet, worden geïmplementeerd. In 2017 wordt gestart met het toetsen van de primaire waterkeringen aan de nieuwe normering. Daarbij wordt een planning gemaakt voor de te toetsen dijktrajecten. Dijktrajecten die niet voldoen worden aangemeld bij het HWBP, dat jaarlijks een landelijk programma met een doorlooptijd van 6 jaar opstelt. In 2023 wordt de eerste toetsrapportage aangeleverd aan de Tweede Kamer en in 2050 moeten alle primaire waterkeringen aan de nieuwe veiligheidsnormering voldoen.

Eigendom

Alle **primaire** waterkeringen in eigendom en beheer, o.a. **Zandkreekdijk en Veerse Gatdam**

Vanuit het oogpunt van efficiëntie is het streven alle primaire waterkeringen in eigendom en beheer te krijgen (met uitzondering van de Stormvloedkering Oosterschelde). De overname van de Zandkreekdijk en de Veerse

Gatdam zal nog onderwerp zijn van nader overleg. Voor primaire waterkeringen die in eigendom zijn bij particulieren, Rijkswaterstaat, provincie of gemeenten zal een actief beleid met betrekking tot verwerving worden gevoerd.

In totaal is in 2014 9 kilometer (36 hectare) verworven. Afgerond zouden we in totaal nog 218 kilometer moeten verwerven om alle primaire waterkeringen in eigendom te krijgen. Uitgaande van een bedrag van maximaal € 15.000,- per hectare betekent dit een totale investering van € 15 miljoen. Per jaar zou zit een bedrag van €3 miljoen betekenen. Op basis van het systeembesluit van de algemene vergadering kan jaarlijks tot een bedrag van € 300.000,- aan waterkeringen worden aangekocht, wat overeenkomt met maximaal 5 kilometer.

Brede inzet dijken

Dijken niet enkel als **zeewering** maar **breder** gebruik stimuleren. Onderzoek naar **mogelijkheden, o.a. bouwen, recreatie, innovatie**

De waterkeringen zijn aantrekkelijke locaties voor bijvoorbeeld bouwen en recreëren. In dit verband is een goede afstemming tussen Rijksbeleid voor het kustfundament, ruimtelijke planvorming van gemeenten en

Te verwerven hectare primaire waterkering per jaar:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	5 km	5 km	5 km	5 km	5 km
Realisatie	9 km					

De primaire functie van waterkeringen is het waarborgen van de veiligheid. Die mag op geen enkele wijze in het geding komen. (zie 2015028763)

provincie en het hebben van een duidelijk beoordelingskader voor vergunningverlening noodzakelijk. Met het faciliteren van breder gebruik kunnen ook financiële opbrengsten voor het waterschap worden gegenereerd. Daarbij moet wel voorkomen worden dat er in de toekomst hogere beheerkosten ontstaan, dan wel ongewenste technische en financiële belemmeringen voor toekomstige versterkingsopgaven. Het waterschap wil op nader te bepalen locaties experimenteeruimte bieden voor innovatieve ontwikkelingen. De kaders voor een breder gebruik van de waterkeringen zullen opgenomen worden in de herziening van het waterkeringenbeheerplan. De primaire functie van waterkeringen is het waarborgen van de veiligheid. Die mag op geen enkele wijze in het geding komen (zie 2015028763).

Ruimtelijke inrichting

Kustversterking koppelen aan verbeteren ruimtelijke inrichting / kwaliteit

In het Deltaprogramma wordt ingezet op het koppelen van kustversterking aan maatregelen voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en/of andere gebruiksfuncties. Het waterschap wil hier actief invulling aan geven door voor de versterkingsprojecten tijdig de zogenoemde meekoppelkansen in beeld te brengen. In het project 'Meer met dijken doen' heeft reeds een eerste inventarisatie met provincie Zeeland en de gemeenten plaatsgevonden van mogelijkheden. In de uitvoering van het project Zwakke Schakel West-Zeeuws-

Vlaanderen en bijvoorbeeld Nolle-Westduin, heeft het waterschap reeds de nodige ervaring opgedaan met het meekoppelen van andere functies.

Projectorganisatie

Doorontwikkeling Projectorganisatie Waterveiligheid

In 2014 is tussen waterschap Scheldestromen en Rijkswaterstaat Zee en Delta een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor de opzet van een nieuwe projectorganisatie Waterveiligheid. Doel is het behouden en ontwikkelen van kennis, alsmede het realiseren van kwaliteit, efficiency en doelmatige koppelingen tussen de (onderhouds) werken voor waterveiligheid. De samenwerking wordt uitgewerkt in een gezamenlijke projectorganisatie. In de samenwerking kunnen ook andere partijen aansluiten. Daarnaast kan de projectorganisatie ook opdrachten voor derden uitvoeren.

Regionale keringen

Proactieve houding t.o.v. het te verrichten onderzoek in het kader van de normstelling door de provincie voor regionale keringen

De provincie stelt het stelsel en de normen vast voor de regionale waterkeringen. De normen worden vastgelegd in de provinciale waterverordening. De planning is dat dit proces in 2020 wordt afgerond. De hiervoor benodigde onderzoeken worden gekoppeld aan de nieuwe normering voor de primaire keringen, de benadering van meerlaagse veiligheid inclusief de rapportages van Veiligheid Nederland in kaart. Het waterschap zal proactief in de onderzoeken participeren en wil betrokken zijn bij het formuleren van de voorstellen.

Zorgplicht

Voldoen aan Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen (Min. I&M)

De zorgplicht is een van de kerntaken van de afdeling waterkeringen. De zorgplicht waterkeringen houdt in dat het waterschap de wettelijke taak heeft

om de primaire waterkeringen aan de veiligheidseisen te laten voldoen en voor het noodzakelijke beheer en onderhoud te zorgen. Met de overstap naar de nieuwe risicobenadering waterveiligheid in 2017, de introductie van de nieuwe toetsing en de overgang van het toezicht op de primaire keringen naar de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is de zorgplicht in een nieuw daglicht komen te staan. Het waterschap geeft actief invulling aan de zorgplicht en aantoonbaar en continu 'in control' moeten zijn waar het gaat om het voldoen aan de eisen voor waterveiligheid. In de invulling van de zorgplicht wordt actief samengewerkt binnen de Stowa en de Unie van Waterschappen.

Erfgoed

Behoud cultuurhistorisch erfgoed: paalhoofden

De kenmerkende, karakteristieke paalhoofden langs de stranden worden behouden. Zij houden immers de stroming van het water uit de kust waardoor er minder erosie van de kust plaatsvindt. Verder hebben de paalhoofden een belangrijke cultuurhistorische en toeristische en recreatieve

waarde. De paalhoofden zijn kenmerkende elementen in het Zeeuwse kustlandschap met een zeer hoge belevingswaarde. Op basis van rationeel beheer zal het noodzakelijke budget in beeld worden gebracht.

Onderhoudswegen

Werkwegen **maximaal open**, (tenzij natuur-wetgeving dat verbiedt): **231 kilometer onderhoudsweg in 2019 opengesteld**

Logisch en sluitende fietsinfrastructuur van buiten- naar binnendijks met een lengte van 300 kilometer

Naast alle werkzaamheden ten behoeve van de waterveiligheid in Zeeland, wordt er ook voor gezorgd dat de Zeeuwse burger kan genieten van de waterschapswerken.

Opengestelde onderhoudswegen langs de Oosterschelde en Westerschelde:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	223 km	231 km	231 km	231 km	231 km	231 km
Realisatie	223 km					

Logische en sluitende fietsinfrastructuur van buiten- naar binnendijks met een lengte van 300 km, langs de Oosterschelde en Westerschelde. Om dit te bereiken moeten er in samenwerking met de provincie en rijkswaterstaat in totaal 9 knelpunten worden opgelost:

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	1	2	2	2	2
Realisatie	-					

De werkwegen langs de Ooster- en Westerschelde worden maximaal opengesteld (tenzij natuurwetgeving dat verbiedt). Hierbij wordt langs Ooster- en Westerschelde een logische en sluitende fietsinfrastructuur afwisselend buiten- en binnendijks gerealiseerd met een lengte van 300 kilometer. Daarnaast wordt ook in de uitvoering van het project Zwakke Schakel West-Zeeuws-Vlaanderen en Nolle-Westduin nieuwe fietsinfrastructuur gerealiseerd. Voorafgaand aan de uitvoering van de werken van Projectbureau Zeeweringen was er 138 kilometer buitendijks toegankelijk voor fietsers. Na de realisering van de werken van Projectbureau Zeeweringen is dit 231 kilometer. Een toename van bijna 100 kilometer.

Calamiteiten

Het waterschap is toegerust voor zijn taak als **crisis- en calamiteitenorganisatie** en tevens **crisispartner in de regio**

De Waterwet verplicht het waterschap tot het opstellen en hebben van een calamiteitenplan, tot het houden van oefeningen en het, na een calamiteit, herstellen van eventuele schade aan waterstaatswerken. Het calamiteitenplan en de bijbehorende draaiboeken ten behoeve van dijkbewaking en schadevaring worden jaarlijks geactualiseerd. Een ander onderdeel van de calamiteitzorg is het in stand houden van een calamiteitenorganisatie zodat het waterschap 7 dagen per week 24 uur per dag bereikbaar en inzetbaar is.

Deze bereikbaarheid en inzetbaarheid betreft ook het kunnen handelen bij calamiteiten in het kader van de wegzorg en het waterbeheer. Het waterschap is tevens crisispartner in de regio.

Beleidsplannen

De doelstellingen en benodigde acties worden verder uitgewerkt in het waterkeringenbeheerplan. Naast het waterkeringenbeheerplan zijn het vergunningenbeleid en de daarbij behorende keur(zonering) de belangrijkste beleidskaders bij de beoordeling van nieuwe initiatieven en activiteiten rondom de waterkering. De implementatie van de Deltaprogramma's Veiligheid, Ruimtelijke Adaptatie en Kust hebben beleidsmatige gevolgen voor het waterschap. Deze gevolgen worden opgenomen in het te actualiseren waterkeringenbeheerplan van het waterschap. In Zeeuws verband wordt ook de Zeeuwse Nota Waterkeringen geactualiseerd. Afstemming tussen de Zeeuwse Nota Waterkeringen en het Waterkeringenbeheerplan vindt plaats. ■

Taken	Planvorming watersystemen	Inrichten watersystemen	Beheer en onderhoud watersystemen	Peilbeheer	Grondwater	Water in de stad	Vergunning keur	Muskusrattenbestrijding
Prestaties	Planvorming voor 15 gebieden in 2020 afgerond	In 2027 100% van beheergebied op orde	99% van 8417 km waterlopen maaien, 80% van 1206 km waterlopen baggeren	Maximaal 5 afwijkingen van bandbreedte per peilgebied	Grondwater-beheer in één hand	Up to date houden stedelijke waterplannen	90% van verleende vergunningen binnen wettelijke termijn van 6 weken	Minder dan 0,25 vangsten per km
	Actieve inzet op watertoets	Aanleg 57 km natuurvriendelijke oevers in 2015 - 2019	Watersysteem doelmatig beheerd / onderhouden	Waterlopen dusdanig onderhouden dat doorstroming, waterafvoer en -kwaliteit gegarandeerd zijn	Beleid zoetwater: faciliteren van een verantwoord gebruik van het beschikbare zoetwater. (Vasthouden zoetwater, zoet-/zoutwater slimmer scheiden) Zelfvoorzienendheid vergroten. Waar mogelijk tegengaan verzilting. Onderzoeken of afgekoppeld regenwater / zoetwater gebruikt kan worden voor de landbouw.	Onderhoud stedelijk oppervlaktewater beheer uitvoeren		
		Aanleg 14 vispassages in 2015 - 2019	In stand houden en zo nodig verbeteren van het watersysteem voor berging, doorvoer en afvoer van overtollig water	Waterbeheer in breedste zin van woord (waterautoriteit): zwemwater, vaarwegbeheer, Veerse Meer, grondwater				
	Ernstige en langdurige wateroverlast of watertekort wordt zoveel mogelijk voorkomen (WB21)							
	Waterpeilen die optimaal zijn afgestemd op het grondgebruik oftewel de functies landbouw, natuur en wonen (GGOR)			Behoud oude duikers en sluizen (cultuurhistorie)				
Schoon en gezond oppervlaktewater (KRW)								

Doel van het waterbeheer is het bereiken en in stand houden van een goede toestand van de watersystemen. Daarvoor zijn met name twee lopende activiteiten van groot belang, te weten het voldoen aan de normering ter voorkoming van wateroverlast (Waterbeheer in de 21e eeuw) en het voldoen aan de normering van de Europese Kaderrichtlijn Water (EU-KRW) die vooral gericht is op de waterkwaliteit. Beide zijn bovendien vastgelegd in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW en NBW-actueel), in het Nationaal Waterplan (NWP) en in onze eigen Waterbeheerplannen (WBP) 2010-2015. Ingevolge de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) moesten alle landen in de Europese Unie in 2009 voor de onderscheiden rivierdistricten stroomgebiedbeheerplannen vaststellen voor de periode 2010-2015. Zo is in 2009 het Stroomgebiedbeheersplan Schelde vastgesteld, als bijlage in het Nationaal Waterplan 5, van het Rijk. In 2016 start de nieuwe periode, 2016-2021.

Basis voor het watersysteemprogramma in de strategienota is het concept-Waterbeheerplan 2016-2021. De hierin beschreven inzet voor waterschap Scheldestromen is om alle watersystemen in het beheergebied in 2027 voor 100% op orde te hebben voor wat betreft WB21, GGOR en KRW. Dit sluit aan op de doelstelling van de KRW, die erop gericht is om alle KRW-waterlichamen uiterlijk in 2027 op orde te hebben, betreffende schoon en gezond oppervlaktewater. De KRW-opgave is ook vastgelegd in het Stroomgebiedbeheerplan Schelde. Voor deze KRW-maatregelen geldt een resultaatsverplichting. De uitwerking van het waterbeheerplan 2016-2021 op het niveau van prestatie-indicatoren, planning en uitvoering van de maatregelen vindt plaats in de beleidsnota watersysteem die in 2016 wordt vastgesteld.

Lengte waterlopen (totaal)	11.996 km*
Waarvan primaire waterlopen	2.854 km*
Waarvan secundaire waterlopen	7.664 km*
Waarvan tertiaire waterlopen	1.381 km*
Aantal poldergemalen op buitenwater	50
Aantal onderbemalingen op binnenwater	19
Aantal stuwen (handbediend of vast)	807*
Aantal geautomatiseerde stuwen	138*
Aantal duikers (indicatief)	63.000*

Planvorming
Planvorming voor 15 gebieden in 2020 afgerond

Het bepalen van de benodigde gebiedsgerichte maatregelen om het volledige beheergebied op orde te brengen vindt plaats in het project Planvorming WaterOpgave (PWO). Het totale beheergebied is hierbij onderverdeeld in 15 deelgebieden. Hiervan zijn 8 deelgebieden

afgerond. De planvorming gebeurt zoveel mogelijk integraal waarbij de doelstellingen voor WB21, GGOR en KRW gezamenlijk meegenomen worden. Hierdoor kan maximaal synergievoordeel bewerkstelligd worden. Per deelgebied worden de maatregelen die nodig zijn om het beheergebied op orde te brengen in beeld gebracht, geprioriteerd en vastgelegd in een gebiedsplan.

Aantal gebieden waarvoor planvorming is afgerond:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel (totaal + 15)	10	9	10	12	13	15
Realisatie	8					

Watertoets

Actieve inzet op Watertoets

Het watertoetsproces en de juridisch planologische analyse borgen de ruimtelijke belangen van het waterschap. Ruimtelijke belangen zijn bijvoorbeeld de keurzones van waterkeringen, de onderhoudsstroken langs oppervlaktewater, de bescherming van afvalwatertransportleidingen, milieuzones rond gemalen en

rwzi's en bebouwingszones en zichthoeken bij wegen in het beheer van het waterschap. Tevens worden nieuwe ontwikkelingen van het waterschap meegenomen zoals de uitbreiding van KRW-oppevlaktewaterlichamen, dijkverzwaringenprojecten en de uitbreiding met fietspaden. Het waterschap denkt in een vroeg stadium van de planvorming mee met de initiatiefnemers, gemeenten, provincie en rijk. De watertoets is het hulpmiddel voor een betaalbare,

Percentage van de adviezen in de watertoetsen die door gemeenten worden overgenomen:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel (totaal + 15)	-	-	85%	90%	95%	95%
Realisatie	-					

veilige leefomgeving achter de waterkering met een betrouwbaar functionerend (afvalwater) watersysteem. Vanuit het oogpunt van efficiëntie draagt de watertoets in Zeeland ook bij aan verkeersveilige doorstroming op wegen die in beheer zijn bij het waterschap.

Gebiedsplannen

In 2027 100% van beheergebied op orde

De uitvoering van de gebiedsplannen vindt gefaseerd plaats. In 2013 is het gebiedsplan Sint Philipsland als eerste volledig afgerond. In de gebieden waar nog geen gebiedsplan is vastgesteld worden geen-spijt maatregelen uitgevoerd. In 2010 was over het hele beheergebied gemeten 35% van de maatregelen uitgevoerd. Doelstelling voor 2015 is om 50% van de maatregelen uitgevoerd te hebben en in 2027 100%. In de volgende blokjes wordt per onderdeel ingegaan op de voortgang in de uitvoering van de maatregelen.

WB21

Ernstige en langdurige wateroverlast of watertekort wordt zoveel mogelijk voorkomen (WB21)

Daar waar in de planvorming wateropgave (PWO) blijkt dat het gebied niet voldoet aan de normen voor wateroverlast (WB21), worden maatregelen genomen om het gebied op orde te brengen. Doelstelling is om in 2027 het gehele gebied voor wat betreft de WB21-normering volledig op orde te hebben.

Percentage uitgevoerde maatregelen om het beheergebied voor wateroverlast (WB21) volledig op orde te brengen:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	50%	52%	55%	57%	62%
Realisatie	-					

In stand houden en zo nodig verbeteren van het watersysteem voor berging, doorvoer en afvoer van overtollig water

Belangrijkste maatregelen die worden uitgevoerd zijn: aanleg van extra berging, vergroting gemaalcapaciteit, verruimen van de doorvoer, koppelen van afvoergebieden en ophogen van laag liggende percelen. Voor gebieden die onevenredig duur zijn om op orde te brengen wordt in overleg met de provincie beoordeeld of (gemotiveerd) van de norm kan worden afgeweken.

GGOR

Waterpeilen die optimaal zijn afgestemd op het grondgebruik oftewel de functies landbouw, natuur en wonen (GGOR)

Voor wat betreft het peilbeheer onder normale omstandigheden (GGOR) is de doelstelling dat waterpeilen in 2027 optimaal zijn afgestemd op het

grondgebruik oftewel de functies landbouw, natuur en wonen. Daar waar in de in de planvorming wateropgave (PWO) blijkt dat het gebied niet voldoet aan de normen die gesteld worden aan het gewenste grond, en oppervlaktewaterregime (GGOR), worden maatregelen genomen om het gebied op orde te brengen. Doelstelling is om in 2027 het gehele gebied voor wat betreft de GGORnormering volledig op orde te hebben.

Belangrijkste maatregelen die worden uitgevoerd zijn: aanleg van stuwen of stuwende duikers, aanleg van extra berging, verruimen van de doorvoer, koppelen van afvoergebieden en ophogen van laag liggende percelen.

Naast het op orde krijgen van de gebieden moet voor ieder gebied een actueel peilbesluit aanwezig zijn of worden opgesteld. Vanaf 2012 wordt er planmatig gewerkt aan een actualisatieslag die erop gericht is om in 2020 in het hele beheergebied over een actueel peilbesluit te beschikken.

Percentage uitgevoerde maatregelen om het beheergebied voor het peilbeheer (GGOR) volledig op orde te brengen:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	50%	52%	55%	57%	62%
Realisatie	-					

Oppervlakte van het totale beheersgebied met een actueel peilbesluit (niet ouder dan 12 jaar, waterverordening prov. Zeeland):						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	40%	45%	60%	75%	80%	100%
Realisatie	42%					

KRW

Schoon en gezond oppervlaktewater (KRW)

Overeenkomstig de KRW is het doel dat het oppervlaktewater in 2027 een goede ecologische kwaliteit heeft. Hiervoor moet de inrichting van het watersysteem en de chemische waterkwaliteit op orde worden gebracht. Voor een goede ecologische waterkwaliteit moet de samenstelling van de algen, water- en oeverplanten, vissen en overige waterdieren op orde zijn. Voor wat betreft de chemische waterkwaliteit heeft het waterschap een taak in het reguleren van emissies. Dit gebeurt enerzijds via de vergunningverlening en handhaving en anderzijds via het stimuleren van emissiereducerende maatregelen door derden. Dit wordt primair verder ingevuld via de overlegstructuur Mineralen en middelen meester en het project Schoon Water Zeeland.

Belangrijkste maatregelen die worden uitgevoerd zijn: het robuuster maken van het watersysteem door de aanleg

van natuurvriendelijke oevers en vispassages en het reguleren van emissies.

Om voldoende invloed te hebben op de oppervlaktewaterkwaliteit zijn in de Waterwet mogelijkheden opgenomen tot regulering van handelingen van derden in het watersysteem. Een van de instrumenten is een vergunningplicht op het lozen van stoffen in oppervlaktewater. Het dagelijks bestuur van het waterschap is bevoegd gezag voor de regionale wateren en voor waterstaatswerken die niet in beheer zijn bij Rijkswaterstaat. De verdeling van de bevoegdheden is geregeld in de Waterwet. Naast het verlenen van watervergunningen voor directe lozingen, is het waterschap ook belast met het toezicht en de handhaving op de voorschriften uit de vergunning. Alle watervergunningen (voor lozingen) worden binnen de gestelde termijn afgehandeld.

Door middel van adviesrecht kan het waterschap invloed uitoefenen

Percentage uitgevoerde maatregelen om het beheergebied voor waterkwaliteit (KRW) volledig op orde te brengen:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	50%	52%	55%	57%	62%
Realisatie	-					

op de regulering van het lozen van afvalwater via de gemeentelijke riolering. De gemeenten en de provincie zijn in deze situatie het bevoegd gezag op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Het waterschap heeft wel een rol in het toezicht, de daadwerkelijke handhaving is een taak van gemeenten en provincie. In de RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) wordt uitvoering gegeven aan vergunningverlening en toezicht- en handhavingstaken van onderdelen van de Wabo en de Wet milieubeheer.

De RUD is een samenwerkingsverband tussen provincie, de 13 Zeeuwse gemeenten en het waterschap. Voor het waterschap worden handhavingstaken op indirecte lozingen van afvalwater gerealiseerd. In het handhavinguitvoeringsprogramma (HUP) zijn de doelstellingen voor de handhaving op het gebied van waterkwaliteit benoemd. De resultaten daarvan worden gemonitord.

Natuurvriendelijke oevers

Aanleg 57 kilometer natuurvriendelijke oevers in 2015 - 2019

Door de aanleg van flauwe oevers in de KRW-waterlichamen, met voldoende mogelijkheden voor een goed begroeide oever, wordt een belangrijk aandeel geleverd aan een goede ecologische waterkwaliteit. Daarnaast draagt de maatregel ook bij om wateroverlast te beperken, streefpeilen te handhaven (extra berging en doorstroming) en oeververval op te lossen/voorkomen.

De maatregel is ook opgenomen in de stroomgebiedbeheerplannen voor de Schelde en voor dit deel geldt dan ook een resultaatsverplichting. Voor de periode van 2010-2015 was 100 kilometer gepland en voor 2016-2027 is de opgave 128 kilometer

Verruiming KRW waterlichamen door aanleg van flauwe oevers (per jaar):						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	24 km (totaal 2010-2015 = 100 km)	13 km	8 km	12 km	15 km (totaal 2015-2019 = 57 km)
Realisatie	17 km	Prognose: 9 km (totaal 2010-2015 = 88 km)				

Aantal KRW-waterlichamen dat volledig is ingericht:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel (totaal = 37)	-	7	8	9	10	11
Realisatie	-	- (totaal 2010-2015 = 100 km)				

van de in totaal dan gerealiseerde 381 kilometer. In de periode tot en met 2009 is 153 kilometer gerealiseerd. Eind 2015 is naar verwachting geen 100 kilometer maar 88 kilometer gerealiseerd. Dit betekent dat de aanleg van 12 kilometer doorschuift naar de volgende planperiodes. Doelstelling voor aanleg natuurvriendelijke oever is om in 2016-2021 68 kilometer oever aangelegd te hebben. In de periode 2015-2019 is in het bestuursprogramma 57 kilometer aangegeven.

Vispassages

Aanleg 14 vispassages in 2015-2019

De aanleg van vispassages is opgenomen in de waterbeheerplannen en het Stroomgebiedbeheerplan.

*De totale opgave is om 60% van het stroomgebied van de KRW-lic men in het beheergebied vispasseerbaar te maken.

Voor deze maatregelen geldt een resultaatsverplichting.

Doelmatigheid

Watersystemen doelmatig beheerd/onderhouden

In het kader van het doelmatig beheren en onderhouden van het watersysteem, zal nader onderzocht worden of de uitvoering van de huidige maatregelen bijdragen aan de meest doelmatige inzet van de financiële middelen. De uitkomst kan leiden tot een bijstelling van de maatregelen zoals die in de strategienota zijn geformuleerd.

Aantal aan te leggen vispassages (per jaar):						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	5	5	0	1	6	4
Resultaat	5	- (totaal t/m 2015 = 25)				

Percentage van de totale opgave* dat bereikbaar is gemaakt voor vis:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	54,7%	54,7%	57,6%	65,1%	71%
Resultaat						

Hierbij is het wel zo dat uiteindelijk wel de doelstellingen overeind blijven, maar dat mogelijk gekozen wordt om andere maatregelen te kiezen die meer bijdragen aan het behalen van de doelstelling.

Onderhoud Waterlopen

Waterlopen dusdanig onderhouden dat doorstroming, waterafvoer en -kwaliteit gegarandeerd zijn

Waterlopen worden dusdanig onderhouden dat doorstroming, waterafvoer en -kwaliteit gegarandeerd zijn. Het onderhoud aan het watersysteem wordt gestructureerd en cyclisch uitgevoerd. Jaarlijks worden daarom de waterlopen die een belangrijk onderdeel vormen van het watersysteem gemaaid. Momenteel worden in een cyclus van acht jaar primaire, secundaire en tertiaire waterlopen gebaggerd. In de komende jaren zal meer gekeken worden naar de effecten die met het onderhoud worden gehaald, wat betekent dat ook wellicht met aangepaste manieren van onderhoud, hetzelfde effect kan worden bereikt.

Maaien & baggeren

99%

van 8417 kilometer waterlopen maaien,

80%

van 1206 kilometer waterlopen baggeren

Percentage van 8417 km waterloop in het landelijk gebied dat is gemaaid:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	99%	99%	99%	99%	99%	99%
Resultaat	99%					

Percentage van 1206 km waterloop in het landelijk gebied waarvan de baggerspecie is verwijderd en verspreid:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	80%	80%	80%	80%	80%	80%
Realisatie	80%					

Waterautoriteit

Waterbeheer in breedste zin van woord (**waterautoriteit**): zwemwater, vaarwegbeheer, Veerse Meer, grondwater

Waterschap Scheldestromen streeft naar een goede kwaliteit van de taakuitoefening tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. In dit kader streven we er naar onze kennis, kunde en diensten op watergebied zoveel mogelijk in te zetten ten dienste van de Zeeuwse burger. Het waterschap staat open voor kansen om meer schaalvoordelen in Zeeland te realiseren en neemt daartoe het initiatief.

Cultuurhistorie

Behoud oude duikers en sluizen (cultuurhistorie)

Uit inventarisatie is gebleken dat verschillende oude duikers en sluizen waarvan het waterschap eigenaar is een hoge mate van cultuurhistorische waarde hebben. Op basis van de reeds in beeld gebrachte informatie over de cultuurhistorische waarde en herstelkosten van de objecten, is het mogelijk om in ieder geval in te zetten op behoud. Uit kostenoverwegingen zal het onvermijdelijk zijn om een selectie te moeten maken van te behouden objecten. Daarbij

zal onder andere de diversiteit, regionale spreiding en ontwikkeling van duikers en sluizen worden meegenomen. Een visie op het onderhoud, behoud of herstel van de cultuurhistorische waardevolle objecten en mogelijke subsidies zal de prioritering, de maatregelen en het uitvoeringstempo bepalen.

Peilbeheer

Maximaal **5** afwijkingen van bandbreedte per peilgebied

Het operationeel peilbeheer zal gericht zijn op het bereiken van de doelstellingen voor de waterhoeveelheid en -kwaliteit, zoals die zijn vastgelegd in peilbesluiten en waterakkoorden of zoals anders in beleidsdoelstellingen gedefinieerd. Hierbij wordt een flexibel peilbeheer gehanteerd. Daarnaast zal het operationeel peilbeheer gericht zijn op het voorkomen en beperken van onveiligheid en schade die wordt veroorzaakt door afwijkingen in de hoeveelheid water alsmede van de achteruitgang van de fysisch-

chemische en/of ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater.

Zoetwater

Beleid zoetwater: faciliteren van een **verantwoord** gebruik van het **beschikbare zoetwater** (vasthouden zoetwater, zoet-/zoutwater slimmer scheiden). **Zelfvoorzienendheid** vergroten. **Waar mogelijk tegengaan verzilting.** **Onderzoeken of afgekoppeld regenwater/zoetwater gebruikt kan worden voor de landbouw.**

Bij het streven naar schoon en voldoende water gaat het waterschap niet voorbij aan de behoefte aan voldoende zoetwater. Mede gelet op de klimaatontwikkeling neemt de behoefte aan zoetwater toe, terwijl de beschikbaarheid ervan afneemt. Daardoor ontstaat de behoefte anders om te gaan met zoetwater. Het waterschap faciliteert verantwoord gebruik van het beschikbare zoetwater. Hierbij wordt gestreefd naar

Aantal afwijkingen van de bandbreedte in het beheergebied (door technisch falen):						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≤ 5	≤ 5	≤ 5	≤ 5	≤ 5	≤ 5
Realisatie	3					

een grote zelfvoorzienendheid en waar mogelijk het tegengaan van verzilting. Input voor het nieuwe beleid vormen onder meer innovaties zoals de waterconserveringsprojecten, en bijvoorbeeld projecten zoals de Freshmaker. Ook de mogelijkheden voor aanvoer van zoetwater zoals dit bijvoorbeeld speelt in het project zoetwateraanvoer Tholen en Sint Philipsland worden hierin meegenomen.

Grondwater

Grondwaterbeheer in **één** hand

Het grondwaterbeheer, onder andere vorm gegeven door middel van een vergunningstelsel binnen de Waterwet, is gericht op duurzaam voorraadbeheer van het zoete grondwater, het zoveel mogelijk voorkomen van verdroging en het tegengaan van verzilting, waarbij de kaders afhankelijk zijn van de functies van het water, de aard en de duur van de onttrekking dan wel infiltratie, als de locatie daarvan.

Sinds de invoering van de Waterwet voert het waterschap het operationele grondwaterbeheer uit. De waterschappen willen - in lijn met het Bestuursakkoord Water (BAW)- het bevoegde overheidsorgaan zijn voor alle vergunning- en meldingsplichtige regionale grondwateronttrekkingen en hiermee verband houdende infiltraties in hun beheergebied. Dit betekent dat voor het drietal categorieën waarvoor op dit moment de provincies op uitvoering gerichte bevoegdheden hebben (bodemenergie, grote industriële onttrekkingen en openbare drinkwaterwinning) deze taken overgaan naar het waterschap. De kaderstelling blijft, gegeven de strategische rol van de algemene democratie enerzijds en het in het BAW overeengekomen 'tweelagenmodel' anderzijds, in handen van rijk en provincies. Hiermee is er maar één bevoegd

gezag voor onttrekkingen en is er een betere scheiding tussen kaderstelling (provincie) en operationele taken (waterschap).

Stedelijke waterplannen

Up to date houden stedelijke waterplannen

De maatregelen in het kader van de eerste generatie stedelijke waterplannen zijn inmiddels grotendeels uitgevoerd. In de komende periode zal in SAZ+ verband worden nagegaan welke maatregelen nodig zijn om het stedelijk gebied op doelmatige wijze klimaatbestendig te maken. Hierbij zal tevens een link worden gelegd met de afspraken die in de nationale Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie voor het stedelijk gebied zijn opgenomen.

Stedelijk oppervlaktewater

Onderhoud stedelijk oppervlaktewaterbeheer uitvoeren

Met twaalf van de dertien gemeenten in Zeeland is een samenwerkingsovereenkomst

gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over het onderhoud aan waterlopen in bebouwd gebied (BOB-overeenkomsten). De samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Terneuzen zit nog in het bestuurlijke traject. Met de drie gemeenten onder de Westerschelde loopt het overleg om het achterstallig baggerwerk in bebouwd gebied weg te werken. Het waterschap neemt het beheer van watersystemen in het bebouwd gebied pas op zich als het achterstallige baggerwerk is uitgevoerd.

Legger

90% van de verleende vergunningen binnen **6 weken**

De Waterwet schrijft voor dat het waterschap een legger moet vaststellen waarin is omschreven waaraan de waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. De vigerende legger oppervlaktewaterlichamen is in 2012 vastgesteld. In 2016 zal deze geactualiseerd en meer geoptimaliseerd aan de algemene vergadering worden voorgelegd ter vaststelling. Belangrijkste reden voor het

In 2014 is 99% van de vergunningen binnen de wettelijke termijn van 8 weken verleend.

Percentage verleende vergunningen binnen de termijn van 6 weken (en allen binnen de wettelijke termijn):						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	-	60%	70%	80%	90%
Realisatie	-					

invoeren van een leggerplicht voor alle waterstaatswerken en de bijbehorende beschermingszones was dat daarmee de exacte begrenzing van het waterstaatswerk en de bijbehorende beschermingszones worden vastgelegd. Rechtszekerheid omtrent die begrenzing is van belang omdat daarmee vastligt waar (en wanneer) de regels ten aanzien van waterstaatswerken, zoals gedoogplichten, projectplanverplichtingen en vergunningplichten, exact van toepassing zijn. De begrenzing in de legger is daarom bepalend voor de uitoefening van bevoegdheden die de beheerder ten aanzien van de waterstaatswerken heeft. De legger legt daarmee de juridische begrenzing van het waterstaatswerk vast. De legger bevat dus geen zelfstandige normstelling, maar bepaalt slechts waar de bij of krachtens de Waterwet gestelde normen van toepassing zijn. Zo dus ook waar de normen van de keur van toepassing zijn.

Om de klantvriendelijkheid richting de burger te vergroten is het streven om 90% van de aangevraagde vergunningen (watervergunningen op basis van de keur) binnen 6 in plaats van de eerder gehanteerde wettelijk 8 weken te verlenen. In de keurverordening zijn geen verboden opgenomen ten aanzien van beheer, onderhoud en gebruik van de waterstaatkundige infrastructuur.

Aantal vangsten per kilometer in Zeeland:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≤ 0,25	≤ 0,25	≤ 0,20	≤ 0,20	≤ 0,15	≤ 0,15
Realisatie	0,12					

Muskusratten

Minder dan **0,25** vangsten per kilometer

De bestrijding van de muskusrat en de beverrat is een taak van waterschap Scheldestromen. Het doel van de bestrijding is de veiligheid te waarborgen door graverij beperkt te houden en de schade aan waterkeringen, waterlopen en land- en tuinbouwgewassen eveneens te beperken. De landelijk gehanteerde norm is minder dan 0,25 vangsten per kilometer. Om de risico's op schade aan waterstaatskundige werken verder te beperken streven we naar een zeer lage populatie c.q. beheersbare situatie. Hierdoor ontstaat een betere beheersing van de populatie. In de bestrijding wordt vanuit waterschap Scheldestromen samengewerkt met de bestrijdingsorganisaties van Noord-Brabant, Zuid Holland en grensoverschrijdend met de Belgische bestrijdingsorganisaties.

Beleidsplannen

Het waterbeheerplan 2016-2021 wordt in december 2015 voorgelegd aan de algemene vergadering. Het waterbeheerplan wordt verder uitgewerkt in de beleidsnota watersysteem, welke in december 2016 zal worden voorgelegd aan de algemene vergadering. ■

Taken	Planvorming afvalwaterketen	Exploitatie zuiveringstechnische werken			Bouw zuiveringstechnische werken	
Prestaties	Uitvoering strategienota afvalwaterketen 2015-2019	Chemisch zuurstof-verbruik $\geq 85\%$	Fosfaat verwijdering $\geq 75\%$	Stikstof-verwijdering $\geq 75\%$	98% rioolpersgemalen voldoet aan afnameverplichting	Energie-efficiency verbetering 30% in 2020
		Afvalwaterketen wordt doelmatig beheerd en onderhouden	Afvalwater duurzaam en efficiënt inzamelen en zuiveren	Bestrijding bij bron, afspraken met farmaceutische industrie (afbreekbare medicijnen) en samenwerking zieken- en verpleeghuizen	Energie-neutrale rioolwater-zuiveringen (indien economisch interessant, bij nieuwbouw / verbouw onderzoeken)	Verdere voortzetting afkoppelen regenwater
		Het zuiveringsbeheer 'scoort' landelijk gezien in de bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer in de middenmoot	Zuiveringscapaciteit inzetten voor nieuwe bedrijven / acquisitie / ontzorgen bedrijven afvalwaterzuivering	Openstaan voor vergroting dienstverlening in kader van SAZ+		
				Optimalisatie slibverwerking		

afvalwaterketen

Het aangeboden afvalwater wordt onder verantwoordelijkheid van de gemeenten ingezameld in de gemeentelijke riolering en getransporteerd naar het overnamepunt. Vanaf het overnamepunt wordt, onder verantwoordelijkheid van het waterschap, het afvalwater getransporteerd naar een rwzi en daarmee wordt voorkomen dat afvalwater ongezuiverd op oppervlaktewater wordt geloosd.

Er wordt voor gezorgd dat al het getransporteerde afvalwater dat wordt ontvangen uit persleidingen, gemeentelijke rioleringen of anderszins tenminste volgens de wettelijk vereiste reductiedoelstellingen van geloosde stoffen (zie de tabel 'prestaties zuiveringen') en conform de met de gemeente overeengekomen afnameverplichting, wordt gezuiverd. Door het zorgen voor een adequate verwerkingscapaciteit en zodanige verwerking en afzet van het zuiveringsslib wordt gerealiseerd dat aan de gestelde eisen voldaan wordt.

Planvorming uitvoering strategienota afvalwaterketen 2015-2019

De uitgangspunten voor verdere optimalisatie van de afvalwaterketen zijn in 2012 vastgelegd in de Strategienota afvalwaterketen. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn onder andere doelmatigheid,

Lengte rioolpersleiding, incl. vrij verval	569 km
Aantal rioolpersgemalen	158
Aantal rwzi's	16
Verwerkingscapaciteit rwzi's	796.000 v.e.
Aantal slibontwateringsinstallaties	4

bedrijfszekerheid en duurzaamheid. Aansluitend is de Strategienota afvalwaterketen uitgewerkt tot een operationeel plan met een uitvoeringsprogramma. In het Operationeel Plan Afvalwaterketen, dat in de nota is ingebed, is de strategie herleid tot concrete maatregelen. De Strategienota Afvalwaterketen wordt in 2015 geëvalueerd en in 2015 – na vaststelling van het nieuwe waterbeheerplan – geactualiseerd. Nationaal beleid uit het Bestuursakkoord Water 2011 (BAW) is in de strategienota vertaald naar de regionale situatie. Hierbij geldt – conform hetgeen hierover in het BAW is vastgelegd – dat de afvalwaterketen als één geheel

wordt beschouwd en gebruik wordt gemaakt van de samenhang in de keten. Hiervoor is intensieve samenwerking met de gemeenten een absolute voorwaarde. De SAZ+ (Samenwerking Afvalwaterketen Zeeland) biedt hiervoor het kader.

Zuiveringsprestaties

Chemisch zuurstofverbruik $\geq 85\%$
 Fosfaatverwijdering $\geq 75\%$
 Stikstofverwijdering $\geq 75\%$

Al onze rwzi's moeten voldoen aan de lozingseisen. De rwzi's samen moeten voldoen aan de eis dat minimaal 75% fosfaat en 75% stikstof zoals die in het aangeboden afvalwater aanwezig is, wordt verwijderd. Het chemisch

Prestatie chemisch zuurstofverbruik:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≥ 85%	≥ 85%	≥ 85%	≥ 85%	≥ 85%	≥ 85%
Resultaat	90%					

Prestatie fosfaatverwijdering:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%
Resultaat	76,2%					

Prestatie stikstofverwijdering:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%
Resultaat	80,2%					

zuurstofverbruik is een maat voor de vervuiling van het afvalwater. Het chemisch zuurstofverbruik moet voor minimaal 85% gezuiverd zijn.

Doelmatigheid Afwalwaterketen wordt **doelmatig** beheerd en **onderhouden**

Een doelmatig beheer en onderhoud van de afvalwaterketen is een opgave die in het landelijke Bestuursakkoord Water (2011) is vastgelegd. In Zeeland wordt hieraan d.m.v. de SAZ+ invulling gegeven. In de samenwerkingsovereenkomst die in dit kader door de dertien Zeeuwse gemeenten, Evides en het waterschap is gesloten, is vastgelegd dat de 'afvalwaterketen wordt beheerd als ware sprake van één systeem en één beheerder'. De intensievere samenwerking waartoe dit leidt moet niet alleen resulteren in een doelmatiger beheer en onderhoud van de afvalwaterketen, maar tevens de kwaliteit van de taakuitoefening verbeteren en de kwetsbaarheid hiervan verminderen. Op dit moment wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld om te kijken hoe we gezamenlijk de

totale besparingsopgave in 2020 kunnen halen, inclusief concrete prestaties per jaar.

Duurzaam & efficiënt Afwalwater **duurzaam** en **efficiënt** inzamelen en **zuiveren**

Waterschap Scheldestromen zet zich in om afvalwater duurzaam en efficiënt in te zamelen en te zuiveren. Dit gebeurt op vier gebieden: energieopwekking, energieefficiency, beperken van chemicaliëngebruik en produceren van hernieuwbare grondstoffen.

Hernieuwbare grondstoffen t.o.v. 2009:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	30%	40%	50%	60%	70%
Resultaat						

Reductie chemicaliëngebruik t.o.v. 2009:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	20%	25%	30%	35%	40%
Resultaat						

De energie-efficiency en energieopwekking vormen beide een onderdeel van het waterschapsbrede Klimaatakkoord 2010-2020. De prestaties hiervan zijn daarom als onderdeel van dit akkoord opgenomen op pagina 35-36. Voor grondstofhergebruik en chemicaliën zijn hieronder de prestaties benoemd. Hernieuwbare grondstoffen richten zich op hergebruik van effluent en fosfaat. Het chemicaliëngebruik richt zich op het beperken van alle toeslagstoffen die nodig zijn voor het zuiveringsproces. Het doel is om het gebruik van chemicaliën met 40% te reduceren en grondstoffen voor 70% te hergebruiken ten opzichte van 2009.

Bedrijfsvergelijking het zuiveringsbeheer "scoort" landelijk gezien in de bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer in de middenmoot.

De bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer wordt om de drie jaar gehouden, de metingen in 2015 en 2018 worden voor de strategienota gebruikt. Er zijn in Nederland in totaal 23 waterschappen. Waterschap Scheldestromen streeft ernaar om de positie tussen de 10 en 15 in te nemen op het gebied van zuiveringsheffing. Daarnaast heeft elke rwzi een vergunning, waarin de lozingseisen zijn vastgelegd waaraan

die installatie moet voldoen. Het nalevingspercentage geeft aan in hoeveel procent van de metingen het waterschap voldoet aan de eisen die gesteld worden aan de lozingen. Wij streven ernaar om 100% aan de lozingsvergunningen te voldoen.

Bedrijven Zuiveringscapaciteit inzetten voor **nieuwe** bedrijven/acquisitie/ **ontzorgen** bedrijven afvalwaterzuivering

Naast de zuivering van huishoudelijk afvalwater verzorgt het waterschap al voor enkele Zeeuwse bedrijven de zuivering van hun afvalwater. Deze bestuursperiode gaat het waterschap actief bezien of er kansen zijn om dit uit te breiden, binnen de landelijke en Europese wet- en regelgeving.

Bestrijding bij bron Bestrijding bij de **bron**, afspraken met farmaceutische industrie (afbreekbare medicijnen) en **samenwerking** met zieken- en verpleeghuizen.

In SAZ+ verband zal de komende tijd aandacht worden besteed aan de problematiek van 'de nieuwe stoffen' door middel van 'kennis verzamelen en delen' en 'vertalen naar concrete beleidsvoorstellen'. Uitgangspunt hierbij is om de bestrijding van deze stoffen bij de bron aan te pakken.

SAZ+ Openstaan voor **vergroting** dienstverlening in kader van **SAZ+**

In 2011 zijn binnen het Bestuursakkoord Water landelijk een aantal afspraken gemaakt om de afvalwaterketen op langere termijn beheersbaar en betaalbaar te kunnen houden. In Zeeland

Prestatie zuiveringsheffing (positie t.o.v. andere waterschappen):						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	n.v.t.	positie 10-15	n.v.t.	n.v.t.	positie 10-15	n.v.t.
Resultaat	-		-	-		-

Voldoen aan lozingseisen:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	100%	100%	100%	n.v.t.	100%	100%
Resultaat	100%					

zijn deze afspraken gebiedsbreed uitgewerkt binnen de Samenwerking Afvalwaterketen Zeeland (SAZ+), een samenwerkingsverband van de 13 Zeeuwse gemeenten, Evides en het waterschap. De samenwerking moet leiden tot kostenbesparingen in de afvalwaterketen, tot het vergroten van de kwaliteit en efficiëntie in de uitvoering van de beheertaken en tot vermindering van de personele kwetsbaarheid. De besparingsopgave van de SAZ+ bedraagt ruim € 12 miljoen per jaar vanaf 2020. Hiervan is al € 4 miljoen

gerealiseerd. Op dit moment wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld om te kijken hoe we gezamenlijk de totale besparingsopgave in 2020 kunnen halen, inclusief concrete prestaties per jaar. Thema's waar de SAZ+ zich hiervoor de komende jaren op richt zijn 'van vervangen naar verbeteren' (o.a. klimaatbestendig maken van stedelijk gebied), 'aanpak rioolvreemd water', 'duurzaam zuiveren' en 'samenwerken operationeel beheer'.

Ontwateringsgraad zuiveringsslib:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	24%	24%	24%	24%	24%	24%
Resultaat	23,5%					

Slibverwerking

Optimalisatie Slibverwerking

We streven ernaar als waterschap om het zuiveringsslib dat we produceren zo droog mogelijk te krijgen. Dit scheelt aanzienlijk in de transport- en verwerkingskosten bij Slibverbranding Noord-Brabant. Met onze huidige ontwateringsinstallatie is een ontwateringsgraad van 24 procent het hoogst haalbare.

Afnameverplichting

98% van de rioolpersgemalen voldoet aan de afnameverplichting

De afnameverplichting is gebaseerd op afspraken met de gemeenten. Omdat de pompcapaciteiten verlopen in de tijd door slijtage, vervuiling etc. is het onmogelijk om in 100% van de situaties aan de afgesproken capaciteit te voldoen. Ook landelijk is 98% een geaccepteerde norm. De afnamecapaciteit in regio Zuid blijft achter, de benodigde investeringen zijn gepland. De prestatie is uitgedrukt in een percentage rioolpersgemalen waarvan de capaciteit groter of gelijk is aan dat wat afgesproken is met de gemeenten.

Voldoen aan de afnameverplichting:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	98%	98%	98%	98%	98%	98%
Resultaat	97,5%					

Energie-neutraal

Energie-neutrale rioolwaterzuiveringen (indien economisch interessant, bij nieuwbouw/verbouw onderzoeken)

Het waterschap is deelnemer in het landelijke project 'Energiefabriek' en zal in dit kader verschillende maatregelen doorvoeren op drie zuiveringen. De zuivering Walcheren zal hierdoor zelfs energieneutraal worden. De prestaties op het gebied van energie-efficiency zijn vastgelegd in de meerjarenafspraak MJA3 en vormen onderdeel van het waterschapsbrede Klimaatakkoord 2010-2020. De prestaties van de energieneutrale rioolwaterzuiveringen is daarom opgenomen op pagina 35-36.

Energie efficiëntie (MJA3)

Energie-efficiency verbetering van 30% in 2020

Om efficiënter om te gaan met energie is tussen de branche zuiveringsbeheer van de waterschappen en het Ministerie van Economische Zaken een Meerjarenafspraak energie-efficiency (MJA3) gemaakt met een looptijd tot 2020. Het minimale ambitieniveau van de MJA3 is – als branche –

gemiddeld 2% per jaar vanaf 2005 verbetering van de energie-efficiency te bereiken. De waterschappen zijn in 2008 toetreden tot deze overeenkomst, en hebben vanaf 2009 maatregelen genomen. De prestaties van MJA3 vormen onderdeel van het waterschapsbrede Klimaatakkoord 2010-2020 en zijn daarom opgenomen op pagina 35-36.

Afkoppelen

Verdere voortzetting afkoppelen regenwater

Afkoppelen van hemelwater is niet langer een doel op zich. Het gaat veel meer om het klimaatbestendig maken van het stedelijk gebied. Dit vraagt om een integrale afstemming van de afvalwaterketen met het watersysteem en RO-aspecten. Maatregelen zoals het bovengronds afvoeren van (afgekoppeld) hemelwater naar het watersysteem maakt hiervan onderdeel uit. De methodiek voor het bepalen van de mate van klimaatbestendigheid c.q. de maatregelen die hiervoor nodig zijn, wordt momenteel in SAZ+ verband ontwikkeld. Het is de bedoeling om de komende jaren deze methodiek voor alle Zeeuwse kernen toe te passen.

Beleidsplannen

De Strategienota Afvalwaterketen wordt in 2015 geëvalueerd en in 2015 – na vaststelling van het nieuwe waterbeheerplan – geactualiseerd. ■

wegen

In het Wegenbeleidsplan 2011-2020 wordt het bevorderen van de verkeersveiligheid met name gestalte gegeven door de herinrichting van het wegennet. Belangrijke onderdelen daarvan zijn het herkenbaar maken van de verschillende wegcategorieën door middel van een gestandaardiseerde weginrichting alsmede het aanleggen van fietspaden.

In het streven naar halvering van het aantal ernstige verkeersslachtoffers en het streven naar nul vermijdbare ernstige verkeersongevallen in 2040 (overeenkomstig de doelstelling in het Beleidsplan Verkeersveiligheid Zeeland 2010-2020, dat samen met andere bij de verkeerveiligheid betrokken Zeeuwse partners is onderschreven) zijn deze maatregelen het belangrijkste uitgangspunt voor het uitvoeringsprogramma van het waterschap.

Taken	Aanleg wegen	Beheer en onderhoud wegen	Beplantingen	Parkeren
Prestaties	In 2020 zijn alle 80 km-wegen ingericht conform EHK	Halvering van het aantal ernstige verkeersslachtoffers in 2020 t.o.v. 2009 en streven naar nul vermijdbare ernstige verkeersslachtoffers in 2040	Qua beplanting een duurzaam cultuurlandschap in stand houden en waar mogelijk verbeteren	Budgettair neutrale exploitatie parkeervoorzieningen
	15 km nieuw fietspad is aangelegd in 2015-2019	Wegen scoren voldoende op veiligheid (95%), duurzaamheid (92%), comfort (95%), aanzien (94%)		
	Aanleg voor verkeersveiligheid, m.n. voor fietsroutes jeugd/school		Verder intensiveren samenwerking overheden m.b.t. gladheidsbestrijding	
		Beheer en onderhoud van 335 km fietspad		
		Streven naar beheer en onderhoud van de wegen buiten de bebouwde kom		

Bereikbaarheid en met name veiligheid voor de verschillende groepen weggebruikers hebben prioriteit in het beleid en de maatregelen voor de komende jaren.

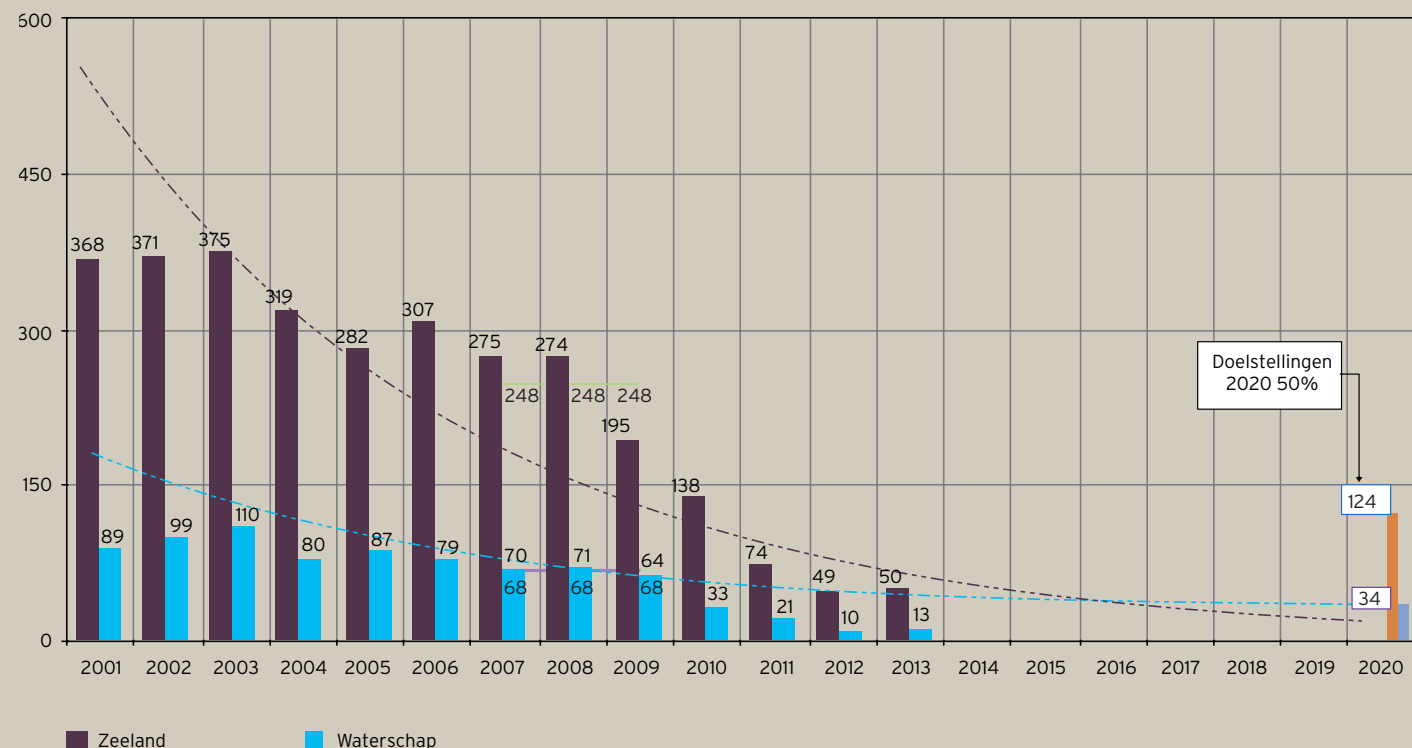
Veilige wegen
Halvering van het aantal **ernstige verkeersslachtoffers** in **2020** t.o.v. **2009** en het **streven** naar **nul vermijdbare ernstige verkeersslachtoffers** in **2040**

In het wegenbeleidsplan wordt uiteengezet hoe gestreefd wordt naar de halvering van het aantal ernstige verkeersslachtoffers in 2020 (ten opzichte van het gemiddelde over de jaren 2007 tot en met 2009). Daarnaast wordt gestreefd naar nul vermijdbare ernstige ongevallen, dat zijn ongevallen waarvoor redelijkerwijs maatregelen genomen kunnen worden om ze te vermijden: de maatregelen moeten bekend en kosteneffectief zijn en passen binnen de richtlijnen.

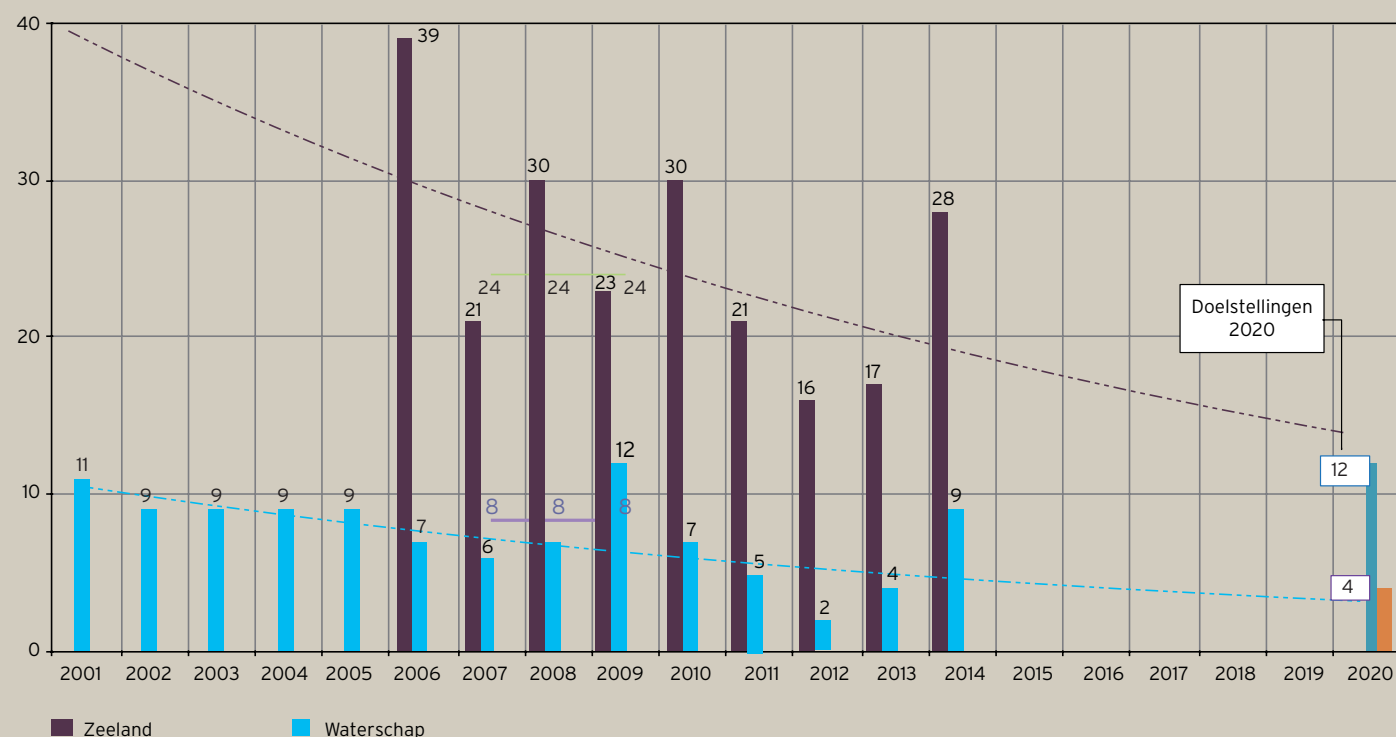
Lengte wegen	3.577 km
Lengte fietspaden	335 km
Aantal kunstwerken (bruggen/duikers)	2.995
Aantal parkeerterreinen	58
Aantal (betaald) parkeerterreinen	26
Lengte singelbeplanting	413 km
Aantal bomen	125.000

Ontwikkeling verkeersslachtoffers

Ontwikkeling dodelijke slachtoffers

De concrete doelstellingen van het waterschap om aan deze strategische doelstelling te voldoen zijn uitgewerkt in de onderstaande blokken.

Inrichting 80 km-weg

In **2020** zijn alle **80 km-wegen** ingericht conform **EHK**

Scheldestromen streeft er naar dat alle 80 km-wegen in 2020 zijn ingericht conform de essentiële herkenbaarheidskenmerken (EHK). Hierbij krijgen wegen een standaard rijstrookbreedte en een uniforme wegmarkering. Zo wordt voor de weggebruiker herkenbaar wat de maximale snelheid en het gewenste rijgedrag op een weg zijn. In de herinrichting van 80 km-wegen is de afgelopen jaren al veel geïnvesteerd. Van de 129 kilometer 80 km-weg is inmiddels 105 kilometer heringericht (81%). Er is in de komende bestuursperiode nog 24 kilometer herinrichting uit te voeren.

Fietspaden

15 kilometer nieuw fietspad is aangelegd in **2015-2019**

Aanleg voor verkeersveiligheid, m.n. voor fietsroutes jeugd/school

Beheer en onderhoud van 335 kilometer fietspad

Fietspaden worden aangelegd om de verkeersveiligheid te vergroten, met name op fietsroutes voor schoolgaande jeugd. Met dit doel wordt in de bestuursperiode 2015-2019 15 kilometer nieuw fietspad aangelegd. Het waterschap heeft 335 kilometer fietspad waar beheer en onderhoud voor wordt uitgevoerd op basis van jaarlijkse inspecties. Met de aanleg van de 15 kilometer nieuw fietspad, groeit dit naar 350 kilometer in 2019.

Van de in te richten 80km wegen zal jaarlijks worden gerealiseerd:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	8,2 km	4 km	4 km	4 km	4 km (totaal 129 km)
Resultaat	14,6 km (totaal 105 km)					

Van de aan te leggen fietspaden zal jaarlijks worden gerealiseerd:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	3,7 km	1,4 km	3,9 km	6,2 km	- km (totaal 350 km)
Resultaat	5,9 km (totaal 335 km)					

Onderhoud wegen

Wegen score **voldoende op veiligheid (95%), duurzaamheid (92%), comfort (95%), aanzien (94%)**

Voor de kwaliteit van wegverhardingen zijn de eisen in het kader van verkeersveiligheid maatgevend. Wat betreft de te hanteren kwaliteitsnormen voor wegverhardingen conformeert het waterschap zich aan de CROW-methodiek. Uitgangspunt hierbij is het handhaven van het huidige kwaliteitsniveau. Door middel van een Globale Visuele Inspectie (GLOVIS) wordt de kwaliteit van de verhardingen jaarlijks op

een objectieve manier vastgesteld en vastgelegd. Op basis hiervan wordt uitgerekend welk percentage van de wegen 'voldoende', 'matig' en 'onvoldoende' scoort op de aspecten duurzaamheid, veiligheid, comfort en aanzien. Deze percentages worden berekend ten opzichte van de CROW-norm (=100%). De uitkomsten vormen de basis voor het uit te voeren onderhoud aan verhardingen. Het wegbeheer betreft tevens de zorg voor alle andere elementen die behoren tot de weg, waaronder verkeersborden, kunstwerken, beplantingen en verlichting. Goed wegbeheer moet leiden tot een voldoende kwaliteitsniveau met betrekking tot verkeersveiligheid, bereikbaarheid en berijdbaarheid met een daarop toegesneden organisatie.

Percentage van de wegen op score "voldoende" voor veiligheid:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%
Resultaat	95%					

Percentage van de wegen op score "voldoende" voor duurzaamheid:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≥ 92%	≥ 92%	≥ 92%	≥ 92%	≥ 92%	≥ 92%
Resultaat	92%					

Percentage van de wegen op score "voldoende" voor comfort:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%
Resultaat	96%					

Percentage van de wegen op score "voldoende" voor aanzien:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≥ 94%	≥ 94%	≥ 94%	≥ 94%	≥ 94%	≥ 94%
Resultaat	94%					

Gladheidsbestrijding

Verder intensiveren samenwerking overheden m.b.t. gladheidsbestrijding

Gladheidsbestrijding op waterschapswegen is gericht op het voorkomen, of zo nodig verhelpen, van gladheid door winterse omstandigheden op doorgaande wegen, routes van openbaar vervoer en schoolfietsroutes. Sinds 2006 werkt het waterschap hiervoor samen met de meeste andere wegbeherende overheden in Zeeland. In 2014 is de langetermijnvisie gladheidsbestrijding Zeeland (2025) door de samenwerkende overheden vastgesteld. Streven is om alle gemeenten bij deze samenwerking te betrekken zodat er een nog eenduidiger wegbeeld ontstaat voor de weggebruikers in Zeeland. Daarnaast wordt gestreefd naar een beter functionerend samenwerkingsverband door te zorgen voor een betere organisatiestructuur, een meer eenduidige werkwijze en heldere taakverdeling en besluitvorming.

Beheer & onderhoud

Streven naar beheer en onderhoud van de wegen buiten de bebouwde kom

Waterschap Scheldestromen streeft naar een goede kwaliteit van de wegen buiten de bebouwde kom tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. In dit

Jaarlijks om te vormen beplanting:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Resultaat	5%					

kader streven we ernaar onze kennis, kunde en diensten op dit gebied zoveel mogelijk in te zetten ten dienste van de Zeeuwse burger. Het waterschap staat open voor kansen om meer schaalvoordelen in het Zeeuwse wegbeheer te realiseren en neemt daartoe het initiatief.

Groenbeheer

Qua beplanting een duurzaam cultuurlandschap in stand houden en waar mogelijk verbeteren

Het waterschap heeft veilige beplantingen langs zijn wegen. Dat wil zeggen: goed onderhouden beplanting met een minimaal risico op afbreken van takken of omwaaien van bomen. Daarnaast wordt rekening gehouden met de plaats van beplanting ten opzichte van de verharding, met name bij zichthoeken.

Het onderhoud en de omvorming worden op een duurzame wijze uitgevoerd met respect voor het bestaande landschap en rekening houdend met de ecologische waarden. Uitgangspunt is dat het huidige areaal aan beplantingen behouden blijft, zij het met ruimte voor verandering in het assortiment. Om aan bovenstaande te kunnen voldoen, wordt jaarlijks gemiddeld 2,5% van het areaal omgevormd. Dit betreft onder meer het vervangen van oude beplanting. VTAinspecties (Visual Tree Assessments) zijn leidend voor het uit te voeren onderhoud.

Op te stellen beleid: Groenbeleidsplan (2015)

Parkeren Budgettair neutrale exploitatie parkeervoorzieningen

Uitgangspunt bij het beheer van parkeervoorzieningen is een budgettair neutrale exploitatie. Het betreft hierbij het totaal van zowel de betaalde als de onbetaalde parkeervoorzieningen. Alle terreinen voor betaald parkeren zijn verhuurd (inclusief het beheer en onderhoud).

Ecologie

Ecologisch wegbermbeheer

Ecologisch beheer is gericht op behouden en versterken van de aanwezige wettelijk beschermde en/of waardevolle soorten flora en fauna. Scheldestromen past dit toe in het kader van de wettelijke zorgplicht conform de flora en faunawet. Ecologisch wegbermbeheer vindt plaats op 19 locaties (circa 25 hectare). Het beleid is gericht op instandhouding van deze locaties. Uitbreiding wordt overwogen als een beschermde/waardevolle soort zich op een nieuwe locatie vestigt.

Beleidsplannen

Er wordt bezien of naar aanleiding van de nieuwe strategienota een herziening nodig is van het wegenbeleidsplan. In dat geval wordt deze in 2016 aan de algemene vergadering voorgelegd. In 2015 wordt het Groenbeleidsplan aan de algemene vergadering voorgelegd. ■

optimale
taakuitoefening
 & kosteneffectieve
bedrijfsvoering

Taken	Bestuurlijk	Zichtbaar / relevant / herkenbaar	Innovatief en duurzaam	Efficiënt en kwaliteit	Betaalbaar	
Prestaties	Zelfstandige waterautoriteit	Burgerbetrokkenheid vergroten, omgeving bij plannen betrekken	Waar mogelijk experimenteer-ruimte / innovatieve oplossingen / kansen voor vernieuwende bedrijven en onderwijs. Samenwerking met HZ / Delta academie, RA intensiveren.	Digitale overheid - Omgevingswet - integratie omgevings-gerelateerde informatie	Stijging lastendruk/jaar max. tussen de 2 à 2,5 % incl. inflatie	
	Stroomgebiedsbenadering	Ambassadeursrol AV-leden	Beleid duurzaamheid en biodiversiteit (gericht op specifieke soorten) voortzetten, dijken breder inzetten	Informatie-veiligheid	Gelijkmatige en evenwichtige tariefsontwikkeling categorieën	
	Behoud geborgde zetels	Onderzoek (HZ, RA) bekendheid werkzaamheden, bekendheid en betrokkenheid vergroten. AV-leden betrekken.	Innovatieve ideeën uit organisatie (stuurgroep) met link naar onderwijs en bedrijfsleven. Keuzes a.h.v. spelregels, kansen grijpen	Continu verbeteren en optimaliseren (effectmeting). Intern organiseren voor taken en bedrijfsvoering.	Optimalisatie methodieken toepassen (Lean, Assetmanagement, HNW)	Netto investeringsvolume gemiddeld rond 26 miljoen
	Functionele samenwerking, diensten aanbieden aan samenwerkingsverbanden (Oosterschelde) en praktisch met geïnteresseerde partners	Profileren waterschap, via voorlichting en communicatie kerntaken uitstralen	Nieuwe (ICT) technieken / oplossingen uit water(schaps)wereld (o.a. centrale regiekamer, drones)	Zo veel mogelijk terugwinnen grondstoffen	Werk zo goed en kosteneffectief mogelijk uitvoeren	Financiële robuustheid voor lange termijn
			Duurzame inkoop	Afweging zelf doen, samenwerking, uitbesteding		
			Energie efficiency - verbruik / -opwekking	Benchmarks / vergelijking met overheden		
			Ecologisch wegbermbeheer			

Bestuurlijk

Stroomgebied Zelfstandige waterautoriteit

Scheldestromen vervult een belangrijke rol op het gebied van de veiligheid binnen Zeeland en wil zelfstandig voortbestaan voor onbepaalde tijd op stroomgebiedsniveau waarbij functionele samenwerking met andere overheden van onderop wordt voortgezet. De kennis en ervaring op het gebied van water wordt maximaal ten dienste gesteld van inwoners van Zeeland en Scheldestromen streeft naar het zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoeren van de watertaken binnen Zeeland.

Stroomgebiedsbenadering

De trend van opschaling van overheidsinstanties zoals de laatste jaren is ingezet, zet zich voort. Waterschappen zijn steeds groter

geworden. In 1970 waren er nog 1.000 waterschappen, in 1990 waren er dat nog 129 en in 2014 zijn er 23. Mede door samenwerking op stroomgebiedsniveau lijkt deze trend zich nog door te zetten. Waterschap Scheldestromen valt in het stroomgebied van de Schelde, ook een deel van de aangrenzende waterschappen valt binnen het stroomgebied van de Schelde, wat zich verder uitstrekt over België en het noorden van Frankrijk. Voor de toekomstige ontwikkeling van waterschap Scheldestromen is de stroomgebiedsbenadering richtinggevend.

Geborgde zetels

Behoud geborgde zetels

De afgelopen jaren bestond de algemene vergadering uit 21 zetels voor ingezetenen en 9 geborgde zetels, in totaal 30 zetels. In februari 2014 hebben Provinciale Staten besloten tot het terugbrengen van de 9 naar 7 zetels voor geborgde zetels, waarvan voor de categorie ongebouwd 3 zetels, voor de

categorie bedrijven 3 zetels en voor de categorie natuur 1 zetel. Voor de categorie ingezetenen is hierdoor het aantal zetels toegenomen tot 23 zetels. Het waterschap heeft echter op meerdere formele momenten aangegeven dat er geen aanleiding werd gezien om het aantal geborgde zetels te wijzigen.

In 2015 worden alle aspecten van het verkiezingsstelsel van de waterschapsbesturen geëvalueerd, zoals opgenomen in het Bestuursakkoord Water. Hierbij zal waterschap Scheldestromen aangeven dat de geborgde zetels onlosmakelijk verbonden zijn met de functionele democratie die het waterschap is.

Samenwerking

Functionele samenwerking, diensten aanbieden aan samenwerkingsverbanden (Oosterschelde) en praktisch met geïnteresseerde partners

Waterschap Scheldestromen streeft naar optimale samenwerking in Zeeland waarbij het waterschap oog heeft voor de schaal en maat van onze provincie.

Waterschap Scheldestromen zal zijn verantwoordelijkheid nemen om vanuit het grondvlak van de organisatie mee te bouwen aan deze samenwerking. Naast de reeds bestaande samenwerkingsvormen wordt, mede ten behoeve van de kosteneffectiviteit en de efficiency, op verschillende onderwerpen naar samenwerkingsmogelijkheden gezocht. Er wordt ingezet op praktische en functionele samenwerking met geïnteresseerde partners, zoals gemeenten of provincie. De samenwerking met de gemeenten in de afvalwaterketen en op het gebied van gladheidbestrijding zijn reeds aan de orde gekomen in het betreffende programma. Ook gaat het waterschap inzetten op het aanbieden van diensten ten behoeve van samenwerkingsverbanden zoals bijvoorbeeld de Oosterschelde (voorbeeld Veerse Meer).

Zichtbaar, relevant en herkenbaar

Bekendheid & betrokkenheid Burgerbetrokkenheid

vergroten, omgeving bij plannen betrekken Onderzoek (HZ,RA) bekendheid werkzaamheden, bekendheid en betrokkenheid vergroten. av-leden betrekken

Het bestuur vindt het belangrijk om inwoners te betrekken bij het

waterschap en te werken vanuit wat de omgeving relevant vindt. Dit gebeurt al op diverse manieren zoals via informatieavonden, regiobijeenkomsten, gebiedsenquêtes bij planvorming wateropgave, zoetwatervoorziening Tholen (verzoek van agrariërs) en officiële inspraakprocedures.

Het steeds vroegtijdiger betrekken van burgers bij het oplossen van vraagstukken in de streek, wordt steeds belangrijker. Om te weten of datgene wat de omgeving van ons verwacht, parallel loopt met ons aanbod, is dialoog noodzakelijk. Een vorm waarin dit gestructureerd kan worden is via klantenpanels. Het mes snijdt hierbij aan twee kanten omdat we inzicht krijgen in wat inwoners vinden en we daarnaast het (werk van het) waterschap voor het voetlicht kunnen brengen.

Aan een panel kunnen zaken voorgelegd worden om te toetsen en daarnaast kan uitleg gegeven worden over beleidskeuzes. Een panel kan wisselend van samenstelling zijn en een frequentie van twee keer per jaar is realistisch en haalbaar.

Met daarnaast een online panel bereiken we mensen die niet zo snel naar een avond komen (bijvoorbeeld tweeverdieners, jongeren) maar wel input willen geven via de iPad op de bank. Het voorleggen van vragen met een frequentie van 4 à 5 keer per jaar is optimaal om een relatie op te bouwen. We weten dat lang niet iedere Zeeuw weet wat er met zijn of haar belastinggeld wordt

gedaan. We weten ook uit eerdere onderzoeken dat er een bepaalde desinteresse is, bij een bepaalde groep die moeilijk te bereiken is. Wel kunnen we onderzoeken wanneer men wel openstaat voor waterschapsgerelateerde zaken. Met als doel instrumenten in handen te krijgen om gericht te communiceren, de reputatie te verbeteren en het waterbewustzijn te verhogen.

Ambassadeursrol Ambassadeursrol av-leden

Een lid van de algemene vergadering vertegenwoordigt de kiezers en is vaak lid van een politieke partij. De leden van de algemene vergadering zijn belangrijke ambassadeurs van Scheldestromen. Deze rol kan verder uitgebouwd worden door aanwezig te zijn bij bijeenkomsten in de eigen regio om te weten wat er leeft en hiermee het waterschap een gezicht te geven uit eigen omgeving. Ook bij bijvoorbeeld openstelling voor het publiek van een gemaal zouden algemene vergadering leden een rol als ambassadeur kunnen vervullen door het waterschapsverhaal te vertellen aan bezoekers. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van middelen en gereedschappen die het verhaal in woord en beeld ondersteunen.

De kracht van de algemene vergadering-leden is daarnaast

dat zij een belangrijke rol kunnen spelen in de lobby- en netwerksfeer en het waterschapsverhaal kunnen overdragen richting andere overheden en partijen. De kracht van de medewerkers is dat zij op hun beurt deskundig zijn in hun vakgebied. Als we beide krachten goed inzetten en soms samenbrengen, zorgen we gezamenlijk voor meerwaarde en kan ieder zijn ambassadeursrol goed vervullen.

Communicatie Profileren waterschap, via voorlichting en communicatie kerntaken uitstralen

De communicatie-uitgaven moeten verantwoord blijven, we hebben immers met belastinggeld te maken. Daarom proberen we niet via massamedia iedere Zeeuw te bereiken. Als men niet geïnteresseerd is, wil men niet over het waterschap horen. Om echt relevant te zijn, is het zaak gericht te communiceren op het juiste moment. Als we aansluiten op de behoeften van de omgeving door te communiceren op die momenten dat mensen ervoor openstaan, dan is communicatie effectief en kunnen we mensen aan ons binden. Momenten waarop mensen waarschijnlijk openstaan voor het waterschap:

- Bij het voorbereiden van plannen
- Bij werk in uitvoering in directe woonomgeving
- Bij actualiteiten: bijvoorbeeld als het stormt, rond oud & nieuw (oliebollenwet), bij hevige regenval etc.
- Op school of leeromgeving (gastlessen, rondleidingen zuiveringen, praktijkprojecten, musea, excursies, informatiecentra, stages).
- Aansluiting bij specifieke interesses: waterbeleving (wandelen, fietsen, vissen, watersport).

Innovatief en duurzaam

Duurzaamheid Beleid duurzaamheid en biodiversiteit (gericht op specifieke soorten) voortzetten, dijken breder inzetten Energie-efficiency/-verbruik en -opwekking Duurzame inkoop

Duurzaamheid

De komende 4 jaar wordt ingezet op een voortzetting van het beleid omtrent duurzaamheid. Dit bestaande beleid gaat uit van vijf uitgangspunten.

1. Duurzame grondhouding: invulling van de voorbeeldfunctie van Scheldestromen is een gedeelde verantwoordelijkheid binnen de organisatie waarbij in eerste instantie de medewerkers

zelf met economisch haalbare en toepasbare duurzame alternatieven komen.

2. Focus op kerntaken: Scheldestromen beschikt over veel expertise ten aanzien van zijn kerntaken en kan met name daar op een doelmatige wijze invloed op uitoefenen.
3. Duurzaam ontwikkelen: uitvoering van het duurzaamheidsbeleid maakt onderdeel uit van een lerende organisatie die anticipeert op actuele en toekomstige kansen.
4. Minder gebruiken, minder belasten, minder kosten: Scheldestromen zoekt actief naar mogelijkheden vanuit de basishouding 'meer met minder'.
5. Duurzaam inkopen: Scheldestromen koopt in conform het inkoopbeleid.

Energie-efficiencyverbetering MJA3 zuiveringstechnische werken (cumulatief):							
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Doel	-	21,3%	21,3%	22,6%	30,6%	30,8%	30,8%
Resultaat	8,6%						

Aandeel eigen energieopwekking gehele waterschap:							
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Doel							40%
Planning	21,8%	22,1%	22,1%	22,3%	25,1%	25,2%	25,2%
Resultaat	29%						

De belangrijkste ambities voor Scheldestromen komen uit het Klimaatakkoord tussen Unie van Waterschappen en Rijk:

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat aanvullende maatregelen nodig zijn om de doelstellingen voor 2020 te kunnen behalen. Momenteel bestaat er nog onduidelijkheid over wijze waarop de score t.a.v. energie-efficiency en energieopwekking wordt bepaald.

In 2015 vindt een evaluatie duurzame bedrijfsvoering plaats waarna vastgesteld zal worden hoe we de score zullen bepalen. Als hierna blijkt dat er nog aanvullende maatregelen nodig zijn zullen deze worden gepland met het daarbij te verwachten effect.

Biodiversiteit

Biodiversiteit richt zich op het streven naar meer variatie in plant- en diersoorten op het land en in het water, gericht op van nature in het gebied voorkomende soorten (2015028763). Wereldwijd staat deze variatie onder druk. Overheden en maatschappelijke instanties zijn

zich bewust van het belang van het in stand houden van diversiteit in flora en fauna.

Ook het waterschap houdt bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening met het aspect biodiversiteit. De medewerkers beheer en onderhoud van het waterschap werken volgens protocollen die verbetering of instandhouding van de biodiversiteit tot doel hebben. Richtlijnen voor het milieuverantwoord beheer en onderhoud en inrichting van waterschapseigendommen zijn vastgelegd in de Veldgids voor Flora en Fauna die in 2012 werd uitgegeven (zie www.scheldestromen.nl/veldgids). Deze wordt gebruikt door alle bij het werk betrokken medewerkers. Ook zijn en worden er op veel plaatsen in Zeeland natuurvriendelijke oevers en vispassages aangelegd. Andere voorbeelden zijn het herstellen van verdwenen leefgebieden en het verbeteren van de waterkwaliteit, zodat er kwetsbaardere en zeldzamere soorten kunnen leven.

Minimumpercentage van het inkoopvolume dat duurzaam wordt ingekocht:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	90%	100%	100%	100%	100%	100%
Resultaat	84%					

Ook in het maaibeeld van het waterschap komt de aandacht voor biodiversiteit terug, door het gefaseerd maaien van waterlopen en door de korfmaaimethode te gebruiken. Deze maaimethode ontziet de in de waterloop levende dieren. Binnen de verschillende taken is biodiversiteit al opgenomen. Dit zal met de ambitie voor de toekomst worden opgenomen in een samenhangend visie op biodiversiteit die in 2016 gereed zal zijn. Het resultaat hiervan wordt in de bestaande beleidsgebieden geïmplementeerd.

Innovatie

Waar mogelijk

experimenteerruimte/ innovatieve oplossingen/kansen voor vernieuwende bedrijven en onderwijs & Samenwerking met HZ/Delta Academy en RA intensiveren

Innovatieve ideeën uit organisatie

(stuurgroep) met link naar **onderwijs en bedrijfsleven. Keuzes aan de hand van spelregels, kansen grijpen**

Waterschap Scheldestromen innoveert door bijvoorbeeld nieuwe technieken uit te proberen bij kustversterkingen, afval in energie om te zetten of eigen apps te ontwikkelen. De komende bestuursperiode wordt innovatie echter organisatiebreed en gestructureerd opgepakt. Het werken aan vernieuwingen heeft tot doel om de kosten van de bedrijfsvoering te reduceren en de positieve bekendheid met het waterschap te vergroten en duurzaam met onze omgeving om te gaan. Er wordt een aanpak geschreven voor de komende bestuursperiode om deze doelen te halen en om te zetten in zichtbare en meetbare prestaties voor het bestuur.

In de aanpak zal innovatie zowel intern als extern gestimuleerd worden. De interne kant zal zich focussen op het 'anders denken en anders werken' binnen Scheldestromen. Hiertoe wordt gedacht aan het oprichten van een interne aanjaaggroep, het uitschrijven van een interne innovatieprijs om ideeën uit de organisatie op te halen en het organiseren van bijvoorbeeld een innovatiefestival om met elkaar te delen wat er nu al aan innovatie gebeurt binnen het waterschap. De externe kant van het beleid zal zich richten op een intensievere samenwerking met onderwijs, kennisinstellingen, bedrijven, medeoverheden en burgers en het bieden van experimenteerruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Zowel intern als extern wordt in het beleid bekeken op welke thema's innovatie op de korte termijn mogelijk is. Dit richt zich op het concreet maken en uitvoeren van ideeën. Daarnaast zullen trends en thema's beschreven worden waar op de lange termijn innovatie mogelijk is. Dit richt zich meer op het onderzoeken van mogelijkheden.

Nieuwe technieken Nieuwe (ICT) technieken/oplossingen uit water(schaps) wereld (o.a. centrale regiekamer, drones)

De Unie van Waterschappen faciliteert het innovatieplatform, waarbij ervaringen en ideeën rondom innovatie uitgewisseld kunnen worden. Daarnaast draagt het waterschap financieel bij aan het onderzoeksinstituut STOWA waar toegepast onderzoek wordt gedaan naar nieuwe technieken en oplossingen. De uitkomsten van deze onderzoeken kan het waterschap vaak direct toepassen. Intern wordt binnen het waterschap voor de zuiveringstechnische werken onderzocht of de regie over de installaties centraler opgepakt kan worden en wat daar de consequenties van zijn.

Grondstoffen

Zo veel mogelijk terugwinnen grondstoffen

Dit onderwerp is nader uitgewerkt op pagina 22.

Efficiënt en kwaliteit

Digitale overheid

Digitale overheid/omgevingswet, integratie omgevingsgerelateerde informatie

De nieuwe omgevingswet gaat in 2018 in en de uitwerking daarvan is in voorbereiding.

Een onderdeel daarvan is het digitale stelsel omgevingswet. Centraal in dit concept staat dat niet langer wordt gewerkt vanuit de vele huidige, losstaande systemen, maar vanuit één samenhangend, vraag gestuurd digitaal stelsel. Door de huidige systemen en bestaande informatie beter te organiseren en slim te verbinden worden de kwaliteit en de bruikbaarheid vergroot. Hierdoor kan de beschikbare informatie beter worden gebruikt. Dit stelsel moet in 2024 gereed zijn. Op weg daar naar toe moet bij de inwerkingtreding

van de omgevingswet in 2018 de vergunningverlening volledig digitaal verlopen waarbij het huidige dienstverleningsniveau blijft gehandhaafd en de eerste winst met het digitale stelsel wordt bereikt.

In het regeerakkoord is als belangrijke doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal afhandelen. Voor burgers en bedrijven staan nu verschillende kanalen open om met de overheid in contact te treden: per post, aan de balie, per telefoon, via internet, of via e-mail. In de toekomst krijgen burgers meer mogelijkheden om voor het digitale kanaal te kiezen. Daartoe krijgen zij het recht op elektronisch zaken doen. Nu is nog in de Algemene wet bestuursrecht geregeld dat elektronisch berichtenverkeer met de overheid alleen mogelijk is indien de desbetreffende overheidsorganisatie zich daarvoor openstelt. Deloitte heeft in 2015 in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken onderzoek uitgevoerd naar de digitale volwassenheid van de overheid, waaronder de waterschappen.

Digitale volwassenheid:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	60%	65%	70%	75%	80%
Resultaat	53%					

Hierbij zijn de volgende zeven producten onderzocht:

- Watervergunning
- Waterschapsbelasting bezwaar en beroep
- Melding werkzaamheden water of dijk
- Contactformulier
- Melding incidenten m.b.t. waterhuishouding
- Waterschapsbelasting kwijtschelding
- Klacht tegen beslissing bestuursorgaan

Waterschap Scheldestromen scoort met een volwassenheid van net boven de 50% als een na laagste van de waterschappen. Waterschap Scheldestromen stelt zich ten doel de digitale dienstverlening in 2017 dusdanig te verbeteren dat voldaan wordt aan de gestelde eisen. De doelstellingen op het gebied van digitalisering worden opgenomen in het op te stellen informatiebeleidsplan.

Benchmarks benchmarks/vergelijkingen met overheden

Scheldestromen neemt deel aan de benchmarks (c.q. bedrijfsvergelijkingen) die door de Unie van Waterschappen worden gecoördineerd. Dit betreft de algemene vergelijking waterschapspeil/-spiegel en de inhoudelijke vergelijkingen die gericht zijn op het zuiveringsbeheer, baggeren, waterkeringen en bedrijfsvoering. In de benchmarks worden de eigen prestaties, kosten en tarieven afgezet tegen die van andere waterschappen, met als doel van elkaar te leren en werkprocessen te verbeteren.

De resultaten worden tevens gebruikt om verantwoording af te leggen en worden in dat kader ter kennisgeving van de algemene vergadering gebracht. Een medewerkersonderzoek heeft tot doel om de beleving van medewerkers te onderzoeken met betrekking tot hun werk. De tevredenheid van medewerkers wordt in kaart gebracht over zaken als: werkplezier, arbo, werkdruk, bevlogenheid, agressie en weerbaarheid, integriteit en arbeidsproductiviteit. De resultaten worden afgezet tegen andere waterschappen en andere sectoren. Het waterschap heeft zich aangemeld voor het gezamenlijk medewerkersonderzoek 2016 binnen de sector waterschappen. In 2014 heeft het waterschap ook meegedaan aan een gezamenlijk medewerkersonderzoek: de tevredenheid van medewerkers werd toen gewaardeerd met het cijfer: 7,4. Het streven is dat de tevredenheid in het volgende medewerkersonderzoek met een 7,5 of hoger gewaardeerd wordt.

Verbeteren continu verbeteren en optimaliseren (effectmeting) intern organiseren voor taken en bedrijfsvoering

optimalisatie methodieken toepassen

Waterschap Scheldestromen voert het werk zo optimaal, efficiënt en effectief mogelijk uit. Dit vraagt om continu verbeteren wat onderdeel uitmaakt van de besturing. De wijze van besturing is vormgegeven in het managementproces (zie bijlage) waarin de PDCA-cyclus (plan-do-

check-act) de basis vormt. In alle processen wordt continu gezocht naar mogelijkheden om ze beter en efficiënter uit te voeren, wat inhoudt dat zowel bij het plannen, de uitvoering als de bijsturing keuzes gemaakt worden op basis van te verwachten en gerealiseerd effect.

Optimalisatiemethodieken

Binnen de organisatie worden verschillende methodieken gebruikt om te optimaliseren. Een eerste is lean. Hierbij kijken medewerkers naar hun eigen werkwijze en bepalen welke stappen slimmer, sneller en effectiever kunnen. Iedere keer wordt de vraag gesteld of een handeling noodzakelijk is of dat het gewenste resultaat slimmer kan worden behaald. Met behulp van kleine verbeterstappen wordt gebruikmakend van de kennis van de medewerkers gewerkt aan een steeds betere bedrijfsvoering en dienstverlening.

Een tweede methode is assetmanagement. Dit is een instrument om bedrijfsmiddelen (gemalen, bruggen, etc.) zodanig te beheren dat een optimale balans wordt gevonden tussen prestaties, kosten en risico's over de gehele levenscyclus van het bedrijfsmiddel. Het helpt beslissingen te onderbouwen op basis van feitelijke (areaal)gegevens en een duidelijk afwegingskader. Assetmanagement wordt binnen Scheldestromen toegepast om de beschikbare (financiële) middelen zo doelmatig mogelijk in te zetten en keuzes beter te kunnen verantwoorden. De ambitie is assetmanagement voor (zuiveringstechnische) installaties door te ontwikkelen tot op certificeerbaar niveau (ISO 55000) in 2020. Voor watersystemen, wegen en waterkeringen wordt in de periode 2015-2019 een start gemaakt met de implementatie.

Het nieuwe werken

Om de medewerkerstevredenheid vast te houden, en om de productiviteit te verhogen, is in 2012 gestart met een het nieuwe werken. Op basis van de vastgestelde

bedrijfscultuur wordt op basis van vertrouwen gewerkt aan de afgesproken resultaten. Hierbij wordt tijd- en plaatsonafhankelijk gewerkt (plaatsonafhankelijk is met name van toepassing op kantoorwerk) en er wordt ook steeds meer digitaal gewerkt en dus uiteindelijk papierloos.

De resultaten waarop richting medewerkers wordt gestuurd zijn een vertaling van de strategische doelen uit de strategienota. In de afdelingsplannen worden de meetbare resultaten, die een vertaling zijn uit de strategienota en beleid, opgenomen. Waar mogelijk worden deze afdelingsresultaten in de gesprekscyclus (beoordelen en belonen) vertaald naar te behalen resultaten voor de medewerker. Voor de leidinggevendenden betekent dit dat er output/resultaatgericht gestuurd moet worden. De medewerker wordt verantwoordelijk gemaakt en de leidinggevende faciliteert vervolgens de medewerker. Daarnaast blijft de aandacht voor sturen op afgesproken resultaten op basis van vertrouwen, in het kader van de bedrijfscultuur.

Doelmatigheid

werk zo goed en kosteneffectief mogelijk uitvoeren

Doelmatigheid sturen op toegevoegde waarde/effect

Het toepassen van bovengenoemde metingen, benchmarks en methodes leidt tot het zo goed en kosteneffectief mogelijk, dit wil zeggen tegen zo laag mogelijke kosten, uitvoeren van de taken. Hierbij is het van belang om te bepalen of we wel die dingen doen die het meest bijdragen aan het bereiken van onze doelstellingen; zijn de zaken die we uitvoeren wel effectief. Via deze werkwijze willen we komen tot een kosteneffectieve benadering.

Percentage van de facturen >€10.000 waarvoor een verplichting is vastgelegd:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	-	-	50%	75%	80%
Resultaat	-					

Conform het Bestuursakkoord Water (BAW) streven het Rijk, de provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven naar een doelmatigheidswinst in het waterbeheer die geleidelijk oploopt tot jaarlijks € 750 miljoen in 2020. Met deze doelmatigheidswinst wordt beoogd de kostenstijgingen die het gevolg zijn van de wateropgaven waarvoor Nederland gesteld staat te beperken en de lokale lastenontwikkeling gematigd te houden; anders gesteld, dat de tarieven 'minder meer' zullen stijgen. Deze opdracht is voor de afvalwaterketen vertaald in € 380 miljoen; door verdere optimalisatie en professionalisering in de zuiveringsector dienen de kosten met € 240 miljoen te worden teruggedrongen en verdere intensivering van de samenwerking tussen gemeenten en waterschappen moet resulteren in een besparing van € 140 miljoen. Als onderdeel van het BAW zijn de waterschappen financieel en inhoudelijk gaan participeren in het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Hierdoor nemen de waterschappen jaarlijks een extra bedrag op hun begroting op wat oploopt tot € 200 miljoen in 2015. Er wordt naar gestreefd om (bijvoorbeeld door middel van samenwerking) deze extra kosten te compenseren. Het streefbedrag besparingen voor de waterschappen is ruim € 300 miljoen.

Inkoop

Aanbestedingen (inclusief offertes) worden digitaal vastgelegd in het inkoopstelsel evenals de daaruit voortvloeiende contracten. Bij het plaatsen van een bestelling zal de besteller optimaal gebruik maken

van deze afgesloten contracten. De bestellingen worden met behulp van het inkoopstelsel geregistreerd. Dit alles vindt plaats binnen het vastgestelde inkoop- en aanbestedingsbeleid. Van de vastgelegde bestellingen wordt de verplichting vastgelegd in het financiële systeem waarna er matching met de factuur kan plaatsvinden.

Prestatie:

jaarlijks een goedkeurende accountantsverklaring op het gebied van rechtmatigheid in relatie tot de gehouden aanbestedingen;

Na de implementatie van het inkoopstelsel (volledig in gebruik medio 2016) is in 2019 van 80% van de facturen boven de € 10.000,- een verplichting vastgelegd in het financieel systeem.

Uitbesteden afweging zelf doen samenwerking, uitbesteden

Optimalisatie van de taakuitvoering houdt ook in dat een afweging gemaakt wordt tussen zelf doen, samenwerken of uitbesteden. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar kwantitatieve aspecten maar spelen ook kwalitatieve aspecten, zoals betrokkenheid en gebiedskennis, een belangrijke rol. Wanneer het waterschap besluit tot uitbesteding blijft het uitgangspunt dat de organisatie voldoende kennis in huis houdt om uitbestede taken goed te kunnen begeleiden en beoordelen.

Als resultaat van het project Scheldestromen 2.0 (2013) is om efficiencyredenen gestart met het uitbesteden van een groot deel

Volwassenheidsniveau informatieveiligheid:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	-	2,0	2,7	3,2	3,7	4,0
Resultaat	1,5					

van de uitvoerende taken van de buitendienst. Uitbesteding van onderhoudstaken is goedkoper dan zelf doen. Voor de buitendienst geeft uitbesteding een accentverschuiving in de werkzaamheden naar meer toezichthoudend werk. Afhankelijk van afschrijvingstermijnen van het materieel en de opbouw van het personeelsbestand worden de uitvoerende taken van de buitendienst verder uitbesteed via bestekken of andere contractvormen. Het eigen materieel wordt zoveel als mogelijk ingezet in Zuid-Beveland. Efficiency-voordeel wordt immers beperkt wanneer dezelfde werkzaamheden in één gebied via eigen beheer én door een aannemer worden uitgevoerd.

Informatieveiligheid

Om de informatie binnen het waterschap maximaal te beveiligen zijn niet enkel technische oplossingen noodzakelijk. Ook het gedrag van medewerkers in het gebruik, opslaan en uitwisselen van informatie vormt een mogelijk risico evenals de toegang tot kantoren en systemen. Dit vraagt bewustzijn van bestuur, management en medewerkers van alle mogelijke risico's en vraagt gerichte sturing op deze risico's. In opdracht van de Unie van Waterschappen is de Baseline Informatieveiligheid Waterschappen (BIWA) vastgesteld. Dit vormt de basis voor het afdekken van algemeen voorkomende beveiligingsrisico's. Scheldestromen streeft naar een beheerd en gecontroleerd basisniveau voor informatiebeveiliging met de BIWA als uitgangspunt, wat correspondeert met niveau 4 van het volwassenheidsmodel informatieveiligheid. In het beleid

wordt geborgd dat de kwaliteit van (maatregelen ten behoeve van) informatieveiligheid wordt gemeten, daarop wordt gerapporteerd en zo nodig tijdig wordt bijgestuurd.

Op te stellen beleid:
Informatieveiligheid beleid, algemene vergadering 2015

Kwaliteit en beleid medewerkers

Om de doelen uit het bestuursprogramma te kunnen behalen, zijn competente en gekwalificeerde medewerkers een vereiste. Het zijn immers de medewerkers die het moeten doen. Scheldestromen wil zijn menselijk kapitaal optimaal benutten en inzetten om de doelen zo efficiënt mogelijk te kunnen behalen. Door strategische personeelsplanning wil Scheldestromen de juiste persoon op de juiste plaats hebben in de organisatie. Nu en in de toekomst. Alle in-, door- en uitstroomactiviteiten zijn hier een afgeleide van. Het gaat hierbij niet alleen om de fte's en aantallen, maar ook om de kwaliteit van het personeelsbestand. Organisatieontwikkeling en personeel dat de juiste kwaliteiten heeft om de klus te klaren, is daarom een focus van Scheldestromen.

Het werk moet met steeds minder medewerkers worden gedaan. Ook moeten medewerkers steeds langer doorwerken voordat ze met pensioen kunnen gaan. Dit is opgenomen in de nieuwe cao. Activerend personeelsbeleid 'activeert' medewerkers om zelf de regie te nemen over zijn of haar loopbaan en duurzame inzetbaarheid, waarbij de organisatie een faciliterende

rol vervult. Bij activerend personeelsbeleid is nadrukkelijk sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer: goed werknemer- en werkgeverschap. Diverse thema's leveren bouwstenen voor een activerend personeelsbeleid: arbeidsomstandigheden, gezondheid en vitaliteit, loopbaanontwikkeling, opleidingen, gesprekscyclus etc. In de nieuwe cao zijn de volgende onderwerpen opgenomen die uitwerking behoeven in de bestuursperiode. Per 1 januari 2016 komen alle medewerkers in algemene dienst. De organisatie houdt voor de ontwikkeling een opleidingsbudget aan van minimaal 1% van de loonsom en de medewerker krijgt een persoonsgebonden basisbudget voor opleiding, ontwikkeling, loopbaan en vitaliteit van 5.000 euro per 5 jaar.

Alle bovenstaande punten worden verwerkt in het personeelsbeleidsplan. De visie hierbij is dat vitale, betrokken en bevlogen medewerkers evenveel kosten als medewerkers die dat niet zijn, maar veel meer 'opbrengen' en de gestelde doelen beter en efficiënter kunnen behalen. Het is zaak om de belangen van de medewerkers (bijvoorbeeld de mensgerichte kant) en de belangen van de organisatie in balans en in lijn met elkaar te krijgen.

Servicegarantie

Inwoners, bedrijven en organisaties in ons werkgebied kunnen erop rekenen dat we dat op een professionele en klantgerichte manier doen. Onze servicegarantie geeft aan waar men op mag rekenen. Bovendien kunnen we meten hoe onze dienstverlening ervoor staat

en deze verder verbeteren. Onderdeel van een goede dienstverlening is het tijdig afhandelen van aanvragen voor vergunningen en ontheffingen. Het streven is in 2019 90% van de vergunningen en ontheffingen niet binnen 8 maar 6 weken af te handelen (en alle binnen de wettelijke termijn). De op pagina 18 voor watersystemen opgenomen prestatie geldt ook voor waterkeringen en wegen.

Betaalbaar

Belastingheffing

Met ingang van 2013 wordt de belastingheffing en -invordering verzorgd door het samenwerkingsverband Sabewa Zeeland, waarin het waterschap met 8 gemeenten samenwerkt. Het waterschap zet daarbij in op een efficiënte en doelmatig werkende organisatie die aanslagen juist, tijdig en volledig oplegt en zorgt voor een adequate invordering van de openstaande posten.

Lastendruk

Stijging lastendruk per jaar maximaal tussen de 2 en 2,5 procent inclusief inflatie

Waterschap Scheldestromen wil zorgvuldig omgaan met de financiële belangen van burgers en bedrijven. In het bestuursprogramma is de afspraak opgenomen dat de stijging van de lastendruk per jaar maximaal tussen de 2 à 2,5% (inclusief inflatie) mag zijn. Om deze lastendrukontwikkeling mede mogelijk te maken is er een

Percentage openstaand bedrag ten opzichte van het totaal aan opgelegde aanslagen waarvan de betalingstermijn is verstreken:						
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	≤ 3%	≤ 3%	≤ 3%	≤ 3%	≤ 3%	≤ 3%
Resultaat	1,5%					

inspanningsverplichting opgenomen voor 2016 van € 400.000 om een besparing te realiseren in de exploitatie. Hierbij is rekening gehouden met het minder/niet meer uitvoeren van werkzaamheden/het doorvoeren van bezuinigingen en uitwerken van innovatieve ideeën en oplossingen. Vanaf 2017 is dit bedrag verhoogd naar 1 miljoen. Verder is rekening gehouden met een besparing van 1 miljoen structureel vanaf 2016 vanwege het treffen van een personele maatregel.

De ambities van waterschap Scheldestromen zullen derhalve moeten passen in deze financiële kaders die concreet worden vastgelegd in de planning & controlcyclus. Het financieel meerjarenperspectief dat ook in de algemene vergadering wordt behandeld vormt jaarlijks een

belangrijk weeg- en beslismoment voor de algemene vergadering.

Tariefontwikkeling Gelijkmatige en evenwichtige tariefontwikkeling categorieën

In de kostentoedelingsverordening is een verdeling van de kosten van het watersysteembeheer over de verschillende categorieën vastgelegd. De gevolgen van de waardeontwikkeling van het gebouwd en ongebouwd voor de tarieven zullen binnen de wettelijke kaders gelijkmatig en evenwichtig over de verschillende categorieën worden verdeeld. Een gelijkmatige en evenwichtige ontwikkeling van de tarieven wordt nagestreefd.

Investerings

Netto investeringsvolume gemiddeld rond **26 miljoen**

Er wordt een netto investeringsvolume van gemiddeld rond de € 26 miljoen nagestreefd. Met dit investeringsvolume kunnen het nieuwe waterbeheerplan en de strategische doelstellingen voor de verschillende programma's worden gerealiseerd. Er wordt hierbij gestreefd naar het jaarlijks realiseren van alle projecten (100% realisatie).

Financieel robuust

Financiële robuustheid voor lange termijn

Om te komen tot een robuuste benadering voor de langere termijn is er een doorkijk

gemaakt met een maximale lastendrukontwikkeling van 2,5% tot en met 2030. Uitgangspunt binnen deze benadering is een adequate taakuitoefening. Vanaf 2017 is er sprake van een sluitende programmabegroting waarbij geen inzet van algemene reserves meer plaats zal vinden. Het investeringsvolume moet passen binnen de opgelegde EMU-norm. Een investeringsvolume van rond de 26 miljoen wordt nagestreefd. Het weerstandsvermogen ligt ook in 2019 nog op het niveau van de bestuurlijk vastgestelde norm (niveau B). Er is sprake van een verantwoorde groei van de schuldenlast als gevolg van de opgaven die er op dit moment liggen waarbij op termijn sprake zal zijn van een afname van de schuldenlast. Deze afname van de schuldenlast op termijn zal mede worden gerealiseerd door het overbrengen van een deel van de investeringen, die meer het karakter hebben van bijdragen en groot onderhoud, naar de exploitatie.

In relatie tot deze schuldenlast is het belangrijk dat de verhouding tussen bezittingen en schulden in de bestuursperiode circa 80% bedraagt.

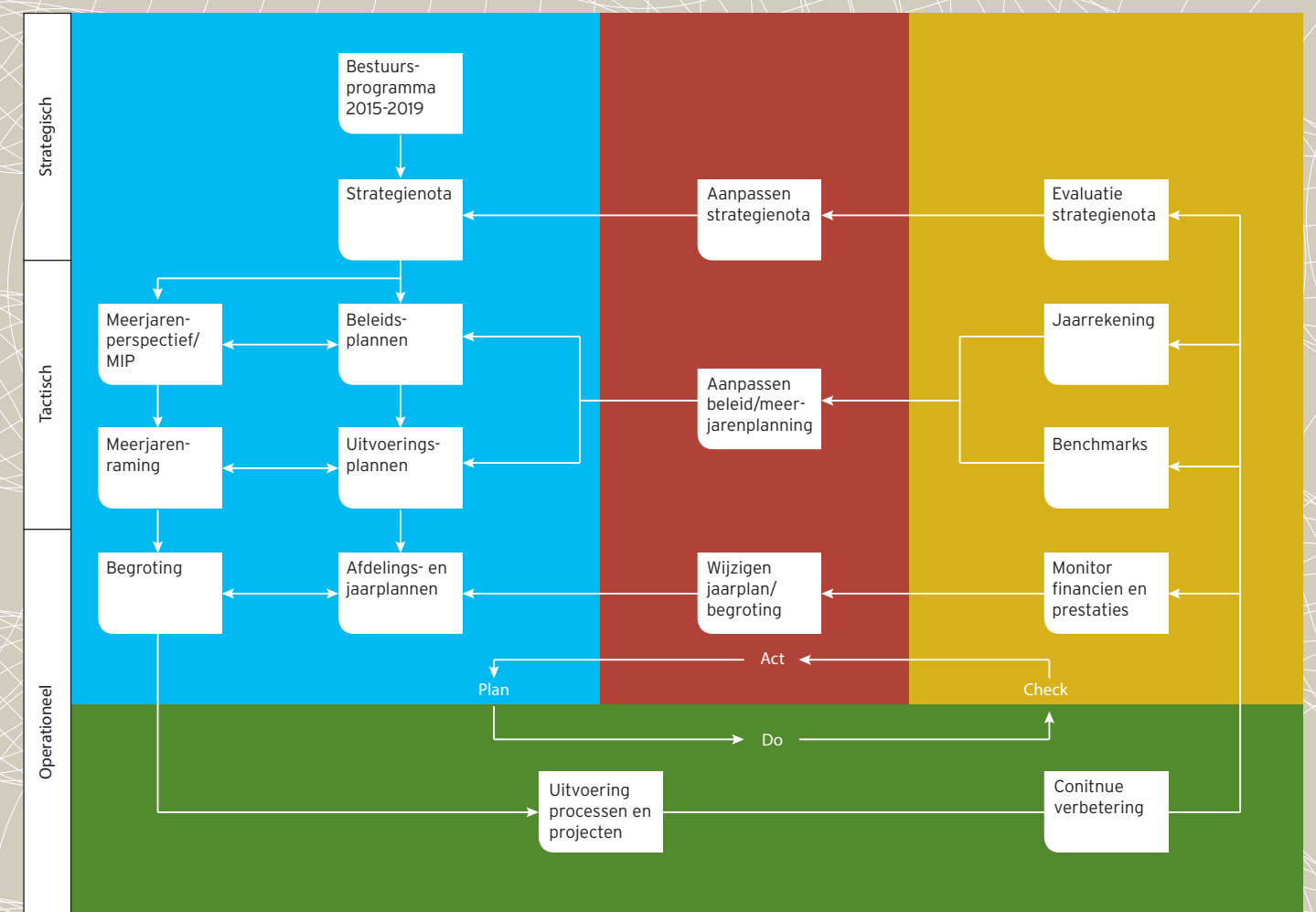
Beleidsplannen

In oktober 2015 wordt het communicatiebeleidsplan voorgelegd aan de algemene vergadering. Het personeelsbeleidsplan wordt in oktober 2015, gehoord hebbende de commissie BEZ, vastgesteld door het dagelijks bestuur. Het informatieveiligheidsbeleid wordt in december 2015 voorgelegd aan de algemene vergadering, in het tweede kwartaal wordt het informatiebeleidsplan voorgelegd aan de algemene vergadering. ■

Realisatie investeringen:

Jaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doel	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Resultaat	110%	97%					

Managementproces

Waterschap Scheldestromen

088 2461000
info@scheldestromen.nl
www.scheldestromen.nl

 facebook.com/scheldestromen

 twitter.com/waterschap

 instagram.com/waterschap_scheldestromen